

Yohaannisa Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa

Gidduwaa Erissuwaa

Yohaannisi Yesuusa erissiiddi, ashoo maayidi asatu giddon beettida Xoossaa Qaalaa yaagiiddi shiishshees. Ha Wonggelee xaafettiiddi qassi, a nabbabiya asai Yesuusi asaa ashshiya xale gididi yaana yaagido Xoossaa Na7aa gidiyoogaa ammanana malanne an ammanido gaasuwaa merinaa de7oi etayyo de7anaagaa eti erana mala xaafettiis (20:31).

Wonggeliyaayyo kiro shaahoi merinaabaa gidida Xoossaa qaalainne Yesuusinne issuwaa gidiyoogaa odi simmidi, Yesuusi ashshiyaagaa gididi yaana giido Xoossaa Na7aa gidiyoogaa bessiya dumma dumma malaatata shiishshees. Hegaappe kaallidi qassi ha malaatatusse beettida aifiyaa odiya taariketi kaalloosona. Ha kifilee issi issi asai Yesuusan ammanidi, a kaalliyageeta gididobaa odees; harati qassi a waani ixxidaakkonne waani ammanokko giidaakko odoosona. Miraafiyaa 13ppe biidi 17 gakkanaashin Yesuusi oiqettido omarssi ayyo a erissiyo ashkkaratuura ai keena mino gaitotettai de7iyaakko, qassi wonttetta galla kaqettanaassi etassi giigettiyo qaalaanne minttetto qaala haasayidoogaa yootoosona. Wurssetta miraafeti Yesuusi oiqettidobaanne pirddau shiiqidobaa, a kaqettaanne a dendduwaa, hegaadankka qassi

dendduwaappe guyyiyan erissiyo ashkkaratussi i qonccido hanotaa odoosona.

SHaaramuxaidda oigettida maccaassee taarikiyaa (8:1-11) haphaa giddon de7iya xiqisiyaa daro birshshettatinne beni maxaafati banttanen gujjokkona; harati qassi shiridi hara sohuwan gelissoosona.

Yohaannisi orddissidi bessiyoobai Yesuusa baggaara beettiya merinaa de7uwaa. Hagee coo imota gididi beettiya merinaa de7oi doommioogee ha77i nuuni de7iyo de7uwaana gidishin, ha de7uwaa banttabaa oottanau danddayiyaageeti Yesuusi oge, tumanne de7o gidiyoogaa ammaniyaageeta. Yohaannisa Wonggeliyaa hara wonggeletuppe dumma oottiyaagee Ayyaana yohotu tumatettaa asaassi odidi gelissanau, asai meeze tidonne hachchi hachchi de7uwan go7ettiyo yohotun, hegeetikka, haattaa, oittaa, poo7uwaa, henttanchchaa, dorssata, woiniyaa turanne woiniyaa aifiyaa milatiya leemisotun go7ettiyoogaa.

De7o Qaalaa

¹ Qaalai kiro de7ees; qaalaikka Xoossaara issippe de7ees; qassi qaalai Xoossaa. ² Qaalai Xoossaara issippe kiro de7ees. ³ Xoossai ubbabaa qaala baggaara medhdhiis. Merettidabai ubbai i bainnan aibinne merettibeenna. ⁴ Aani de7oi de7ees; de7oi asau poo7o. ⁵ Poo7oi xuman poo7ees; xumai poo7uwaa xoonibeenna.

⁶ Xoossai kiittido issi asi de7ees; a suntta Yohaannisa. ⁷ Asai ubbai poo7uwaa baggaara ammanana mala, poo7uwaabaa markkattanau

markka gididi yiis. ⁸ Poo7uwaabaa markkattanau i yiidoogaappe attin, i ba huuphen poo7o gidenna. ⁹ Asa ubbau poo7issiya tumu poo7oi sa7aa yees.

¹⁰ Qaalai sa7an de7iis; Xoossai Qaalan sa7aa medhdhiis; shin sa7ai a eribeenna. ¹¹ I baageetukko yiis; shin aageeti a shiishshi ekkibookkona. ¹² SHin i bana shiishshi ekkida ubbatuyyo, ba sunttan ammanidaageetuyyo, Xoossa naata gidaana mala, maataa immiis. ¹³ Eti Xoossaappe yelettiidoogaappe attin, asi yeliyo maaran woi asa shenian woi attumaasa shenian yeletti-bookkona.

¹⁴ Qaalai asa gididi, nu giddon de7iis. Nuuni a bonchchuwaa aaro kehatettainne tumatettai kumidoogaa be7ida. Aawaayyo issi Na7aa xalaala gidida i ekkido bonchchoi hagaa.

¹⁵ Yohaannisi abaa markkattiis; ba qaala xoqqu oottidi, “Taani, ‘Taappe guyyeera yiyaagee taappe wolqqaamees; aissi giikko, taappe i kase de7iis’ gaada markkattidoogee hagaa” yaagiis.

¹⁶ Nuuni ubbai a kumetta aaro kehatettaappe anjuwaa ekkida. ¹⁷ Aissi giikko, Xoossai higiyaa Muuse baggaara immiis; shin aaro kehatettainne tumatettai Yesuus Kiristtoosa baggaara yiis. ¹⁸ Xoossa be7ida asi mulekka baawa; ba Aawaa lanqqiyan de7iya issi Na7aa xalaalai abaa markkattiis.

*Xammaqiya Yohaannisa Markkatettsa
(Maatiyoosa 3:1-12; Marqqaosa 1:1-8; Luqaasa 3:1-8)*

¹⁹ Yerusalaamen de7iya Aihudati qeesetanne Leewata, “Neeni oonee?” giidi Yohaannisa

oichchana mala, Yohaannisakko kiittin,
Yohaannisi etau markkattido markkatettai hagaa.

²⁰ Yohaannisi, “Taani Kiristtoosa gidikke”
yaagidi geeshshidi markkattidoogaappe attin,
markkattiyoogaa ixxibeenna.

²¹ Eti, “Yaatin, neeni oonee? Neeni
Eelaaseeyye?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin Yohaannisi, “Akkai gidikke” yaagiis.

Qassikka eti, “Neeni hananabaa yootiyaagee?”
yaagidi oichchidosona.

Oichchin Yohaannisi, “Akkai” yaagidi zaariis.

²² Yaatin, “Neeni oonee? Nuuni nuna kiitti-
daageetuyyo yootana mala, neeni nebaa woigai?”
yaagidosona.

²³ Yohaannisi zaaridi, “Hananabaa yootiya
Isiyaasi giidoogaadan, bazzon ba qaalaa xoqqu
oottidi,
‘Godaa ogiyaa sitti oottite!
giya cenggurssai taagaa’

yaagiis.
²⁴ Qassi Parisaaweti kiittido asati ²⁵ Yohaannisa,
“Neeni Kiristtoosa woi, Eelaasa woi hananabaa
yootiyaagaa gidana xayikko, yaatin aissi xam-
maqai?” yaagidi oichchidosona.

²⁶ Oichchin Yohaannisi zaaridi, “Taani haat-
tan xammaqais; shin intte erenna asi intte gid-
don eqqiis. ²⁷ I taappe guyyeera yees. Taani
a caammaa qashuwaa birshshanaukka bessikke”
yaagiis.

²⁸ Hagee ubbai Yorddaanoosa SHAafaappe
hefinttan Biitaaniyaa giyo biittan, Yohaannisi
xammaqyoosan haniis.

Xoossaa Dorssaa

²⁹ Yohaannisi wonttetta gallassi Yesuusi baakko yiishin be7idi yaagiis; “Xoossaa dorssai, sa7aa nagaraa xaiissiyaagee, hageeho! ³⁰ Taani, ‘Taappe guyyeera issi asi yaana; i taappe wolqqaama; aissi giikko, taappe kase de7iis’ gaada haasayidoogee hagaa. ³¹ I oonakko taani erikke; shin Israa7eela asau a qonccissanaassi haattan xammaqaidda yaas” yaagiis.

³² Yohaannisi hagaadan yaagidi markkattiis; “Geeshsha Ayyaanai saluwaappe haraphphedan wodhdhishiininne a bolli uttishin, taani be7aas. ³³ Taani a erikke; shin haattan xammaqanau tana kiittidaagee, ‘Geeshsha Ayyaanai wodhdhidi, issi asa bolli uttishin, neeni be7ana; Geeshsha Ayyaanan xammaqanaagee a’ yaagidi taayyo yootiis. ³⁴ Taani hegaa be7ada, Xoossaa Na7aa i gididoogaa markkattais” yaagiis.

Yesuusa Kaallida Kiro Erissiyo Ashkkarata

³⁵ Qassi wonttetta gallassi Yohaannisi ba erissiyo ashkkaratuppe naa77atuura issippe eqqiis; ³⁶ eqqidi Yesuusi aadhdhishin be7idi, “Xoossaa dorssai hageeho!” yaagiis.

³⁷ Yohaannisi erissiyo naa77u ashkkarati Yohaannisi giyoogaa siyidi, Yesuusa kaallidosona. ³⁸ Yesuusi bana kaalliyaageeta guyye simmi be7idi, “Ai koyeetii?” yaagidi oichchiis.

Eti zaaridi, “Rabii, neeni awan de7ai?” yaagid dosona. “Rabii” giyoogee “Tamaarissiyaagoo” giyoogaa.

³⁹ Yesuusi eta, “Haa yiidi be7ite” yaagiis. Yaagin eti biidi, i de7iyoosaa be7idosona; he gallassi eti

sa7ai tammu saate heera gidiyo gishshau, a matan pe7idosona.

⁴⁰ Yohaannisi giidoogaa siyidi, Yesuusa kaallida naa7u asatuppe issoi, Simoon PHeexiroosa ishaa Inddiraasa. ⁴¹ Inddiraasi kiro ba ishaa Simoonaara gaittidi, “Nuuni Masiyaara gaittida” yaagiis. “Masiyaa” giyoogee “Kiristtoosa” giyoogaa. ⁴² Inddiraasi Simoona Yesuusakko ekki ehiis.

Ehin Yesuusi Simoona be7idi, “Neeni Yoona na7aa Simoona; ne suntai Keefa gidana” yaagiis. “Keefa” giyoogaa birshshettainne “PHeexiroosa” giyoogaa birshshettai issuwaa; hegaa giyoogee “SHuchchaa” giyoogaa.

Yesuusi Piliphphoosanne Naatinaa7eela Xeegiis

⁴³ Wonttetta gallassi Yesuusi Galiila giyo biitti baanau qofaa qachchiis; i Piliphphoosaara gaittidi, “Tana kaalla!” yaagiis. ⁴⁴ Piliphphoosi Inddiraasinne PHeexiroosi de7ido Beetasaida giyo katamaappe yiida asa.

⁴⁵ Piliphphoosi Naatinaa7eelaara gaittidi, “Higgiyaa maxaafan Muusee abaa xaafidogaa, qassi hananabaa yootiyaageetikka abaa xaafido Yooseefa na7aa Yesuusaara, Naazireete kataman de7iyaagaara, nuuni gaittida” yaagiis.

⁴⁶ Naatinaa7eeli zaaridi, “Naazireete katamaappe payyabi kiyanau danddayii?” yaagiis.

Yaagin Piliphphoosi, “Yaada be7a” yaagiis.

⁴⁷ Naatinaa7eeli baakko yiyaagaa Yesuusi be7idi, “Genee bainna tumu Israa7eela asi hagaa!” yaagiis.

48 Yaagin Naatinaa7eeli Yesuusa, “Neeni tana awan erai?” yaagiis.

Yesuusi zaaridi, “Piliphphoosi nena xeesanaappe kase, neeni balasiyaa giyo mittaa garssan de7ishin, taani nena be7aas” yaagiis.

49 Naatinaa7eeli zaaridi, “Tamaarissiyaagoo, neeni Xoossaa Na7aa! Neeni Israa7eela kawuwaa!” yaagiis.

50 Yaagin Yesuusi, “Taani nena balasiyo giyo mittee garssan be7aas giido gishshau ammanai? Neeni hagaappe aadhdhiyaabaa be7ana!” yaagiis. **51** Qassikka Yesuusi, “Taani intteyyo tumaa odais; saloi dooyettin, Xoossaa kiitanchchati ta bolli, Asa Na7aa bolli, pude kiyishiininne duge wodhdhishin, intte be7ana” yaagiis.

2

Yesuusi Galiila Biittan, Qaana Kataman Bullachchaasaa Biis

1 Heezzantto gallassi Galiila biittan Qaana giyo kataman bullachchi bullashettiis; Yesuusa aayyiyyaa he bullachchan de7ausu. **2** Yesuusikka ba erissiyo ashkaratuura issippe he bullachchaa xeesettiis. **3** Woiniyaa eessai wuriichchin, Yesuusa aayyiyyaa Yesuusa, “Etau woiniyaa eessai wuriichchiis” yaagaasu.

4 Yesuusi zaaridi, “Ha maccaasee, nena gatiyaabi aibee? Ta wodee birooni gakkibeenna” yaagiis.

5 Yesuusa aayyiyyaa ashkarata, “I intteyyo odiy-oobaa aiba gidikkonne oottite” yaagaasu.

⁶ Aihudati haimaanootiyau oottiyoogaadan, meechnaa wogaayyo issoi issoi heezzu heezzu oto oiqqiya usuppun shuchcha baattati hegan de7oosona. ⁷ Yesuusi ashkkarata, “Baattatun haattaa kunttite” yaagiis; yaagin eti baattatuyyo doonaa gakkanaassi haattaa kunttidosona. ⁸ Yesuusi eta, “Ha77i duuqqidi, bullachchaa alaafiyau immite” yaagiis; eti ayyo efidi immidosona.

⁹ Bullachchaa alaafee woine eessa gidida haattaa ganxxi xeellidi, auppe yiidaakkonne eribeenna; shin haattaa kunttida ashkkarati eroosona. Bullachchaa alaafee machchiyo ekkiyaagaa xeesidi, ¹⁰“Ooninne aife woine eessaa asaa kasetidi ushshees; yaatidi bullachchaasai daro uyidoogaappe guyyiyan, qiraariyaa ushshees. SHin neeni aife woine eessaa hanno gakkanaassi wotta bayadasa!” yaagiis.

¹¹ Yesuusi ba oottido wolqqaama malaatatuppe hagaa koiruwaa Galiila biittan Qaana giyo kata-man oottiis; hegan ba bonchchuwaa qonccissiis. Qassi erissiyo ashkkaratikka a ammanidosona.

¹² Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba aayeera, ba ishanttuuranne ba erissiyo ashkkaratuura issippe Qifirinaahooma giyo katamaa biis; biidi amarida gallassaa takkiis.

*Yesuusi Woosa Keettan Zal77iyaageeta Kessiis
(Maatiyoosa 21:12-13; Marqqaosa 11:15-17;
Luqaasa 19:45-46)*

¹³ Aihudati bonchchiyo Paasikaa Baalaa gallas-sai matattin, Yesuusi Yerusalaame biis. ¹⁴ Biidi Beeta Maqidasiyan miizzaa, dorssaanne haraph-phiyaa baizziya asaa demmiis; qassi harati bantta

oidiyan uttidi, miishshaa laammiyaageeta dem-miis. ¹⁵ I golaa xurqqayyiyyaa dooqqidi, eta ubbaa dorssaaranne miizzaara Beeta Maqidasiyaaappe kare kessidi yedettiis. Miishshaa laammiyaageetu xaraphpheezakka aatti yeggidi, eta miishshaa laaliis. ¹⁶ Haraphphiyaa baizziyaageeta i, “Ha haraphpheta hagaappe kessite; ta Aawaa keetaa giya oottoppite!” yaagiis.

¹⁷ Erissiyo ashkkarati Xoossa maxaafan, “Taani ne keettau mishettiyo mishoi tana tamadan xuuggees” geetettiid xaafettidaagaa hassayidosona.

¹⁸ Hegaappe guyyiyan, Aihudati zaaridi, “Neeni hagaa oottana danddayiyoogau nuna ai malaata bessuutee?” yaagidosona.

¹⁹ Yaagin Yesuusi, “Ha Beeta Maqidasiyaa qolite; taani heezzu gallasan zaarettada keexxana” yaagiis.

²⁰ Qassikka Aihudati, “Ha Beeta Maqidasiyaa keexxanau oitamanne usuppun laittaa ekkiis; shin neeni heezzu gallasan keexxuutee?” yaagidosona.

²¹ SHin i haasayiyo Beeta Maqidasee ba asatettaa. ²² Hegaa gishshau, Yesuusi haiquwaappe denddidoogaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati i hegaa giidoogaa hassayidosona. Qassi eti Xoos-saa maxaafaagaanne Yesuusi haasayidoogaa ammanidosona.

²³ Paasikaa bonchchiyoosan Yesuusi Yerusalaa-men de7ishin, i oottido malaataa be7idi, daro asai a ammaniis. ²⁴ SHin Yesuusi he asaa ubbaa eriyo gishshau, eta ammanibeenna. ²⁵ Asabaa ooninne

ayyo markkattana mala koyibeenna; aissi giikko,
asa wozanan aibi de7iyaakko, i ba huuphen erees.

3

Yesuusanne Niqoodimoosa

¹ Parisaawetu baggan Aihudatuyyo halaqa gidiya Niqoodimoosa giyo issi bitanee de7ees.

² Niqoodimoosi qammi Yesuusakko yiidi, “Tamaarissiyaagoo, neeni Xoossai kiittido tamaarissiyaagaa gidiyoogaa nuuni eroos; aissi giikko, Xoossai aara de7iyo asappe attin, ha neeni oottiyo wolqqaama malaatata oottanau danddayiya asi baawa” yaagiis.

³ Yaagin Yesuusi zaaridi, “Taani neeyyo tumaa odais; ooninne naa77antto yelettana xayikko, Xoossaan kawotettsaa be7anau danddayenna” yaagiis.

⁴ Niqoodimoosi, “Cima asi waanidi naa77antto yelettanau danddayii? Ba aayee uluwaa simmi gelidi, naa77antuwaan yelettanau asi danddayii?” yaagiis.

⁵ Yesuusi zaaridi, “Taani neeyyo tumaa odais; ooninne haattaappenne Geeshsha Ayyaanaappe yelettana xayikko, Xoossaan kawotettsaa gelanaau danddayenna. ⁶ Asappe yelettidaagee asa;

Ayyaanaappe yelettidaagee ayyaana; ⁷ ‘Intte naa77antto yelettanau bessees’ gaada taani intteyyo odido gishshau, neeni garamettoppa.

⁸ Carkkoi ba koyidosaa carkkees. Neeni a kooshinchchaa siyaasa; shin i auppe yiyaakko woi au biyaakko, neeni erakka. Ayyaanaappe yelettida ubbai hegaa mala” yaagiis.

9 Yaagin Niqoodimoosi, “Hagee waanidi hananau danddayii?” yaagidi oichchiis.

10 Yesuusi zaaridi, “Neeni Israa7eelata tamaarissiyaagaa gidaidda hagaa erikkii?

11 Taani neeyyo tumaa odais; nuuni eriyoogaa haasayoosinne be7idoogaa markkattoos; shin nuuni markkattiyooogaa intte ekkeketa.

12 Taani intteyyo sa7aabaa yootin, intte ammanennaageeta gidikko, saluwaabaa yootin waani ammanuuteetii? **13** Saluwaappe wodhdhida taappe Asa Na7aappe attin, saluwaa kiyidabi ooninne baawa; saluwan de7iya Asa Na7ai tana” yaagiis.

14-15 Muusee bazzon shooshshaa kaqqidoogaadan, tana ammanida ubbai merinaa de7uwaa ekkana mala, taani Asa Na7ai kaqettanau bessees.

16 Xoossa Na7aa ammaniya ubbai merinaa de7uwaa ekkanaappe attin, xayenna mala, Xoossai ha sa7aa keehi siiqido gishshau, ba mexi issi Na7aa immiis. **17** Aissi giikko, Xoossai ba Na7aa ha sa7aa pirddanau kiittibeenna; shin sa7aa a baggaara ashshanau kiittiis.

18 Na7aa ammaniya ooninne pirddettenna; shin Na7aa ammanenna ooninne, Xoossa Na7aa is-suwaammanibeenna gishshau, ha77ikka pird-detti uttiis. **19** Asaa bolli pirddiyo pirddai haga; poo7oi sa7aa yiis; shin asaa oosoi iita gidiyo gishshau, asai poo7uwaappe aattidi, xumaa siiqees. **20** Iitabaa oottiya ooninne poo7o ixxes; aissi giikko, ba oosoi qonccenna mala, poo7uwaakko shiiqenna. **21** SHin tumaa oottiya

ooninne Xoossai azazidoogaadan, i oottidoogaa
poo7oi qonccissana mala, poo7uwaakko shiiqees.

Yesuusanne Xammaqiya Yohaannisa

²² Hegaappe guyyiyan, Yesuusinne erissiyo ashkkarati Yihudaa biitti biidosona; Yesuusi he biittan etaara amarida wodiyaa uttidi, asaa xammaqiis.

²³ Qassi Yohaannisi Saleema matan de7iya Henoona giyoosan gooba haattai de7iyo gishshau, asaa xammaqees; asai yi yiidi xammaqettees.
²⁴ Yohaannisi biron qashettiichchibeenna.

²⁵ Hegaappe guyyiyan, Yohaannisi erissiyo ashkkaratinne amarida Aihudati meechnaabaa palamettidosona. ²⁶ Eti Yohaannisakko biidi, “Tamaarissiyaagoo, Yorddaanoosa SHAafaappe hefinttan nenaara de7iyaagee, neeni abaa markkattidoogee, be7a ha77i xammaqees; asai ubbaikka akko bees” yaagidosona.

²⁷ Yohaannisi zaaridi, “Xoossai immana xayikko, asi ainne ekkanau danddayenna.

²⁸ Taani Kiristtoosa gidikke; shin taani appe sinttau kiittetaas’ giidoogau taayyo intte intte huuphen markka. ²⁹ Bullachchiyo maccaasiyaa de7iyo urai bullachchiyaagaa; he bullachchiyaagaa laggee eqqidi, i giyoogaa siyiyaagee bullachchiyaagaa haasayan daro ufaittees. Hegaa gishshau, hagee ta ufaissai polettiis. ³⁰ I gitatana bessees; taani qassi guuxxana bessees” yaagiis.

³¹ Bollappe yiyaagee ubbaappe bolla. Sa7aappe beettidaagee sa7aabaa; i qassi sa7aabaa haasyees. Saluwaappe yiyaagee ubbaappe bolla. ³² I

ba be7idobaanne siyidobaa markkattees; shin a markkatettaa ekkiyai baawa. ³³ A markkatettaa ekkiya ooninne Xoossai tumanchcha gidiyogaa hegan markkattees. ³⁴ Xoossai kiittidoogee Xoossa qaalaa yootees; aissi giikko, Xoossai ba Geeshsha Ayyaanaa palahissidi immees. ³⁵ Xoossai ba Na7aa siiqees; siiqidi ubbabaa a kushiyen wottiis. ³⁶ Na7aa ammaniya urau merinaa de7oi de7ees; shin Na7aa ammanennaagaa bolli Xoossa hanqqoi de7anaagaappe attin, i de7o be7enna.

4

*Yesuusanne Samaariyaappe Yiida Issi
Maccaasiyo*

¹⁻³ Yesuusi Yohaannisaagaappe dariya kaalliyaageeta baakko shiishsheesinne xammaqees giyoogaa Parisaaweti siyidoogaa Yesuusi erido wode, Yihudaappe aggidi, Galiila biis; gidikkokka, erissiyo ashkkarati xammaqidoogaappe attin, Yesuusi ba huuphen oonanne xammaqibeenna. ⁴ Galiila biiddi, Samaariyaara aadhdhanaagee a ashshennabaa gidiis.

⁵ Hegaa gishshau, Yaaqoobi ba na7aa Yooseefayyo immido gadiyaa matan de7iya Sikaara giyo Samaariyaa katamaa biis. ⁶ He sohuwan Yaaqooba haattaa ollai de7ees; Yesuusi hemetan daafuridi, he haattaa ollaa matan uttiis. He wode sa7ai usuppun saate heera.

⁷ Samaariyaa katamaa maccaasa issinniyyaa haattaa duuqqanau yaasu; Yesuusi he maccaasiyo, “Tana haattaa ushsharkkii!” yaagiis.

⁸ Yesuusi erissiyo ashkkarati quma shammanau katamaa biidosona.

⁹ He maccaasiyaa zaarada, “Neeni Aihuda asa gidaidda, Samaariyaa maccaasa gidiya tana, waata haattaa ushsha gai?” yaagaasu; aissi giikko, Aihudati Samaaretuura giigettokkona.

¹⁰ Yesuusi zaaridi o, “Neeni Xoossai immiy-oobaanne qassi nena haattaa ushsha giyaagee oonakko eriyaabaa gidiyaakko, a woossana shin; i neeyyo de7o haattaa immana” yaagiis.

¹¹ Maccaasiyaa zaarada, “Godau, neeyyo duuqqiyoobi baawa; ollaikka ziqlqa. Yaatin, de7o haattaa auppe ekkuutee? ¹² Nuuyyo ha haattaa ollaa immida nu aawaa Yaaqoobappe neeni gitatai? I, a naatinne a mehee hagaappe uyidosona” yaagaasu.

¹³ Yaagin Yesuusi, “Ha haattaappe uyida ooninne naa77anttuwaa saamettana. ¹⁴ SHin taani immana haattaa uyiya ooninne mulekka saamettenna. Taani immana haattai he aawu giddon merinaa de7uwau pulttiya pultto gidana” yaagiis.

¹⁵ Maccaasiyaa zaarada, “Godau, taani saamettenna malanne haattaa tikkanaukka ha sohuwaa yeenna mala, taayyo he haattaa imma!” yaagaasu.

¹⁶ Yaagin Yesuusi o, “Baada ne azinaa xeesada haa ya” yaagiis.

¹⁷ Maccaasiyaa zaarada, “Tau azini baawa” yaagaasu.

Yaagin Yesuusi o, “Tau azini baawa giyoogaa balabaakka. ¹⁸ Neeni ichchashu azinaa geladasa; ha77i nenaara de7iya bitanee ne azina gidenna. Neeni ha77i tau odidoogee tuma” yaagiis.

¹⁹ Maccaasiyaa zaarada, “Godau, neeni hananabaa yootiyaagaa gidennan aggakka; ²⁰ nu aawati ha deriyan goinnidosona; shin Aihudati intte asi Xoossau goinnanau bessiya sohoi Yerusalaameena yaageeta” yaagaasu.

²¹ Yaagin Yesuusi, “Ha maccaasee tana ammana; ha deriyan woi Yerusalaamen Aawaayyo intte goinnenna wodee yaana. ²² Intte Samaariyaa asai intte erennabau goinneeta; atotettai Aihudatuppe yiyo gishshau, nuuni Aihudati nu eriyoogau goinnoos. ²³ SHin Aawau tumaappe goinniyaageeti ayyaanaaninne tumatettan goinniyo wodee matattiis; ha77ikka gakkiichchiis. Aissi giikko, asi baayyo goinnana mala, Aawai koyiyoogeeti hageetu malaa. ²⁴ Xoossai ayyaana; qassi au goinniyaageeti ayyaanaaninne tumatettan goinnanau bessees” yaagiis.

²⁵ Maccaasiyaa zaarada, “Kiristtoosa giyo masee yaanaagaa taani erais. I yiyo wode nuuyyo ubbabaa yootana” yaagaasu.

²⁶ Yaagin Yesuusi, “Ha nenaara haasayiya taani a” yaagiis.

²⁷ Hinno eti haasayishin, Yesuusi erissiyo ashkkarati biidosaappe simmidosona. Yesuusi maccaaseera haasayishin, eti be7idi daro garamettidosona; shin maccaasiyo, “Ai koyai?” giidai woi Yesuusa, “Iira aissi haasayai?” giidai ooninne baawa.

²⁸ Hegaappe guyyiyan, maccaasiyaa ba haatta otuwaa agga bayada, guyye katamaa baasu; baada asau, ²⁹ “Taani oottidobaa ubbaa taayyo yootida bitaniyaa be7anau hinddite; hegee

Kiristtoosa gidanddeeshsha?” yaagaasu. ³⁰ Asai katamaappe kiyidi, Yesuusakko biis.

³¹ Hegee hanishin, erissiyo ashkkarati Yesuusa, “Guuttabaa markkii!” yaagidi woossidosona.

³² SHin i, “Taayyo intte erenna qumai taani maanaagee de7ees” yaagiis.

³³ Hegaa gishshau, erissiyo ashkkarati bantta giddon, “Ayyo miyoobaa ehiida asi de7anddeeshsha?” yaagidosona.

³⁴ Yaagin Yesuusi etau, “Ta qumai tana kiittidaagee koyiyoobaa oottanaagaanne a oosuwaa polanaagaa. ³⁵ Intte, ‘Oiddu aginappe guyyiyan, kattai cakettana’ geekketiyye? Taani intteyyo odais; goshshaa loitti xeellite; kattai cahaa bessiis.

³⁶ Zeriyaageenne cakkiyaagee issippe ufaittana mala, cakkiyaagee damoozaa ekkeesinne kattaa merinaa de7uwau shiishshees. ³⁷ Aissi giikko, ‘Issoi zerees; qassi issoi cakkees’ giyo haasayai tuma. ³⁸ Intte daafuribeenaaagaa cakkana mala, taani inttena kiittaas; harati ootti daafuridosona; intte haratu daafuran gelideta” yaagiis.

³⁹ Maccaasiyaa, “I taani oottido ubbabaa yootiis” gaada markkattido gishshau, he kataman de7iya Samaariyaa asaappe daroi Yesuusa ammaniis. ⁴⁰ Samaariyaa asai Yesuusakko yiido wode, bantta matan takkana mala, Yesuusa woossidosona; woossin i yaani naa77u gallassaa uttiis.

⁴¹ I yootiyo qaala gishshau, kaseegaappe daro asai ammaniis; ⁴² qassi eti maccaasiyoo, “Nuuni nu huuphen i giyoogaa siyidi ammanidoogaappe at-tin, neeni markkattido gishshassa gidenna; qassi

i tumu ha sa7aa ashshiyaagaa gidiyoogaakka nu-uni eroos” yaagidosona.

Yesuusi Issi Halaqaa Na7aa Pattiis

⁴³ Naa77u gallassappe guyyiyan, Yesuusi yaappe kiyidi, Galiila biitti biis. ⁴⁴ Aissi giikko, Yesuusi ba huuphen, “Hananabaa yootiyaagee ba biittan bonchchettena” yaagiis. ⁴⁵ Yesuusi Galiila gakkido wode, Galiila asai a mokkiis; aissi giikko, Paasikaa bonchchiyo gallassi eti Yerusalaamen de7iyo gishshau, i oottido ubbabaa be7idosona.

⁴⁶ Yesuusi haattaa woine eessa kessido, Galiilan de7iya Qaana katamaa biis. Qifirinaahooman a na7ai sahettiyo kawo keettan oottiya issi halaqai de7ees. ⁴⁷ Yesuusi Yihudaappe Galiila yiidoogaa he halaqai siyidi, akko yiis. Yiidi haiquwau matida ba na7aa biidi pattana mala, Yesuusa woossiis.

⁴⁸ Yesuusi halaqaa, “Xoossai oottiyo malaataanne garamissiyaabaa be7ennan de7iiddi, intte mulekka ammanekketa” yaagiis.

⁴⁹ Halaqai zaaridi, “Godau, ta na7ai haiqqennan de7ishin, tanaara hinddarkkii” yaagiis.

⁵⁰ Yaagin Yesuusi, “Ba; ne na7ai paxana!” yaagiis.

He halaqai Yesuusi giidoogaa ammanidi, aggidi biis. ⁵¹ I ba soo biishin, a ashkarati aara ogiyan gaittidi a, “Ne na7ai paxa de7ees” giidosona.

⁵² I ba ashkarata ba na7au ai saatian kehi-daakkonne oichchin eti, “Zine laappun saatian mishoi a aggiis” yaagidosona. ⁵³ Yaagin na7aa

aawai Yesuusi baayyo, “Ne na7ai paxana” giidoogee likke he saatiyaana gididoogaa hassayiis. Hegaa gishshau, inne a so asai ubbai ammaniis.

⁵⁴ Hagee Yesuusi Yihudaappe Galiila yiidi oot-tido naa77antto wolqqaama malaataa.

5

Yesuusi Issi Gundda Bitaniyaa Pattiis

¹ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Aihudati bonchchiyo baalaayyo Yerusalaame biis.

² Yerusalaamen dorssaa penggiyaa matan Ibraisxxe qaalan Beetasaida giyo dagatti uttida haattai de7ees; he dagatti uttida haattaa yuuyi aadhdhida ichchashu baranddai de7ees.

³ Hegan haattai qaaxxiyoogaa naagiya daro hargganchcha asati, qooqeti, wobbetinne silati zin77i uttidosona. ⁴ Aissi giikko, issi issitoo Godaa kiitanchchai dagattida haattaakko biidi, haattaa qaattees; haattai qaaxxidoogaappe guyyiyan, koiro gelida urai bana oiqqida ai harggiyaappekka paxees. ⁵ He sohuwan hasttamanne hosppun laitta sahettida issi bitaneed e7ees. ⁶ He bitanee hegan zin77idaagaa Yesuusi be7idi, qassi daro wodiyaa sahettidoogaa eridi bitaniyaa, “Paxanau koyai?” yaagiis.

⁷ Sahettiya bitanee zaaridi, “Godau, haattai qaaxxiyo wode, tana dagattida haattan yeggiya asi baawa; shin taani gelana haniyo wode, hara urai taappe kasetidi gelichchees” yaagiis.

⁸ Yaagin Yesuusi a, “Dendda eqqa; ne arssaa tookkada ba” yaagiis. ⁹ Bitanee sohuwaarakka paxi aggiis; ba arssaa tookkidi biis.

Hegee hanidoogee Sambbata gallassaana.
¹⁰ Hegaa gishshau, Aihudati paxida bitaniyaa, “Hachchi sa7ai Sambbata; neeni ne arssaa tookkiyoogee higge gidenna” yaagidosona.

¹¹ SHin bitanee, “Tana pattidaagee, ‘Ne arssaa tookkada ba’ yaagiis” yaagidi etau zaariis.

¹² Eti a, “Nena, ‘Ne arssaa tookkada ba’ giidaagee i oonee?” yaagidi oichchidosona.

¹³ SHin Yesuusi he sohuwan daro asai de7iyaagaa giddo gelidi geemettido gishshau, bitanee bana pattida asi oonakkonne erenna. ¹⁴ Yesuusi guyyeppe he bitaniyaa Beeta Maqidasiyan demmidi, “Be7a, neeni paxadasa; hagaappe iitabai nena gakkenna mala, naa77antto nagara oottoppa” yaagiis. ¹⁵ Hegaappe guyyiyan, bitanee biidi, bana pattidaagee Yesuusa gididoogaa Aihudatuyyo odiis.

¹⁶ Yesuusi hagaa Sambbatan oottido gishshau, Aihudati Yesuusa waisuwaa doommidosona. ¹⁷ Yesuusi zaaridi etayyo, “Ta Aawai ubba wode oottees; taanikka oottanau bessees” yaagiis.

¹⁸ Hegaa gishshau, Yesuusi Sambbata gallas-saa bonchchenna gishsha xalaalaassa gidennan, bana Xoossaara giigissidi, “Xoossai ta Aawaa” giido gishshau, Aihudati a woranau kaseegaappe minttidi koyoosona.

Xoossaa Na7aa Maataa

¹⁹ Yesuusi zaaridi etau, “Taani intteyyo tu-maa odais; Na7ai barkka ainne ottenna. I ba Aawai oottishin be7iyoogaa xalaalaa oottees; Aawai oottiyoooga Na7aikka oottees. ²⁰ Aissi giikko, Aawai ba Na7aa siiqees; qassi i oottiyo

ooso ubbabaa ba Na7aa bessees. Intte garamettana mala, i hagaappe aadhdhiya oosuwaakka ba Na7aa bessana. ²¹ Aissi giikko, Aawai haiqqidaageeta haiquwaappe denttidi, paxa wottiy-oogaadan, Na7aikka qassi ba siiqyoogeeta paxa wottees. ²²⁻²³ Asai ubbai Aawaa bonchchiy-oogaadan, Na7aakka bonchchana mala, Aawai pirddaa ubbaa Na7au immidoogaappe attin, i oonanne pirddenna; Na7aa bonchchenna uri, Na7aa kiittida Aawaakka bonchchenna.

²⁴ “Taani intteyyo tumaa odais; ta qaala siyiyaagaunne tana kiittidaagan ammaniyaagau merinaa de7oi de7ees. Haiquwaappe de7uwau i pinnidoogaappe attin, pirddettenna. ²⁵ Taani intteyyo tumaa odais; haiqqida asai Xoossa Na7aa cenggurssaa siyiyo wodee yaana; ha77ikka yees. He cenggurssaa siyiyaageeti paxa de7ana. ²⁶ Aissi giikko, Aawai banan de7oi de7iyoogaadan, ba Na7aanikka de7oi de7ana mala oottis. ²⁷ Aawai Na7aayyo pirddiyo maataa immiis; aissi giikko, Na7ai Asa Na7aa.

²⁸ “Hagan garamettoppите; aissi giikko, duufwan de7iyaageeti a cenggurssaa siyiyo wodee yees. ²⁹ Siyidi eti duufwaappe gaxi kiyana; lo77obaa oottidaageeti de7anau denddana; qassi iitabaa oottidaageeti pirddettanau denddana.

Yesuusassi Markkattida Asata

³⁰ “Taani tarkka ainne oottanau danddayikke; Xoossai tau odidoogaadan pirddais. Ta pirddai tuma; aissi giikko, taani tana kiittidaagee dosiyooばaa oottiyogaappe attin, taani dosiyogaa ootlikke.

³¹ “Taani tabaa markkattikko, ta markkatettai tuma gidenna. ³² Tabaa markkattiya harai de7ees; qassi i tabaa markkattiyoogee tuma gidiyoogaa taani erais.

³³ “Intte Yohaannisakko asa kiittin, i tumau markkattiis. ³⁴ Taani hegaa inttена attona gaada giyoogaappe attin, asa markkatetti tana koshshina gidenna. ³⁵ Yohaannisi muqaaddadan, eexxi-isinne poo7issiis; qassi intte amarida wodiyaa a poo7uwan ufaittanau koyideta.

³⁶ “SHin tau Yohaannisaagaappe aadhdhiya markkatettai de7ees; aissi giikko, taani wurssanau Aawai taayyo immido oosoi, ha taani oottiyoogee, Aawai tana kiittidoogaa tabaa markkattees.

³⁷ “Qassi tana kiittida Aawaikka ba huuphen tabaa markkattees. Intte a cengurssaa mulekka siyibekketa; a meraakka be7ibeekketa. ³⁸ I kiitti-doogaa intte ammanenna gishshau, a qaalai intte wozanan baawa.

³⁹ “Xoossaa maxaafatuppe merinaa de7uwaa demmiyoobaa intteyyo milatin, eta xanna7eeta; etikka tabaa markkattoosona. ⁴⁰ SHin de7uwaa demmanau taakko yiyoogaa intte koyekketa.

⁴¹ “Asi tana bonchchanaagaa koyikke. ⁴² SHin taani intte wozanan Xoossaa siiqoi bainnaagaa erais. ⁴³ Taani ta Aawaa sunttan yaas; shin tana mokkibekketa. Hara asi ba sunttan yiyo wode, a mokkeeta. ⁴⁴ Intte issoi issuwaa bonchcheeta; shin issi Xoossaappe yiya bonchchuwaa koyekketa. Yaatin, waanidi ammananau danddayeetii?

⁴⁵ “Taani Aawan inttena mootiyoobaa intteyyo milatoppo; inttena intte demmana giidi ufaissan naagiyo Muusee mootana. ⁴⁶ Intte Muusa ammanidabaa gidiyaakko, tanakka ammanana; aissi giikko, tabaa xaafidai a. ⁴⁷ SHin intte i xaafidoogaa ammanennan ixxikko, taani giyoogaa waanidi ammanuuteetii?” yaagiis.

6

*Yesuusi Ichchashu SHa7u Asaa Miziis
(Maatiyoosa 14:13-21; Marqqaosa 6:30-44;
Luqaasa 9:10-17)*

¹ Hegaappe guyyiyän, Yesuusi Galiila abbaappe woi Xibiriyaadoosa abbaappe hefintti pinniis. ² I hargganchchatu bolli oottido wolqqaama malaataa be7ido gishshau, daro asai a kaalliis. ³ Yesuusi deriyaa kiyidi, yaani ba erissiyo ashkkaratuura issippe uttiis. ⁴ Aihudati bonchchiyo Paasikaa gallassai gakkiis. ⁵ Yesuusi sinttaukko xeellidi, daro asai baakko yiyaaga be7iis; be7idi Piliphphoosa, “Ha asaa ubbaa mizanau gidiya qumaa auppe shamanee?” yaagiis. ⁶ I hegaa Piliphphoosa paaccanau giis; aissi giikko, i ba huuphen ai oottanaakkonne erees.

⁷ Piliphphoosi zaaridi Yesuusa, “Huuphiyan huuphiyan, harai atto issi issi barssa gattanau, naa77u xeetu biran shammido oittaikka gidenna” yaagiis.

⁸ Qassi Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe issoi, Simoon PHeexiroosa ishai Inddiraasi, ⁹ “Bangga oitta ichchashainne naa77u molee de7iyo issi

na7ai hagan de7ees; shin ha asa ubbau hegee ai maaddanee?” yaagiis.

¹⁰ Yesuusi erissiyo ashkarata, “Asaa utissite” yaagiis. He sohuwan daro maatai de7ees. Asai ubbai uttiis; attumaasaa qoodai ichhashu sha7aa gidana. ¹¹ Yesuusi oittaa ekkiis; Xoossa galatidi, hegan uttida asaayyo gishiis. Moliyaakka hegaadan oottiis; oottin asai ba koyidoogaa keenaa miis. ¹² Eti ubbai kallidoogaappe guyyyian, Yesuusi ba erissiyo ashkarata, “Issibaikka moorettena mala, attida xarzzaa shiishshite” yaagiis. ¹³ Hegaa gishshau, eti ubbaakka shiishshidosona; asai miishin attida bangga oittaa xarzzaa shiishshidi, tammanne naa77u samppaa kuntidosona.

¹⁴ Asai Yesuusi oottido wolqqaama malaataa be7ido wode, “Hagee tumaappe ha sa7aa yaana giido hananabaa yootiyaagaa” yaagidosona. ¹⁵ Eti yiidi bana oiqqidi, wolqqan kawo oottanau haniyoogaa Yesuusi eridi, barkka deriyaa bolli naa77anttuwaa kiyiis.

*Yesuusi Abbaa Bollan Hemettidi Biis
(Maatiyoosa 14:22-33; Marqqaosa 6:45-52)*

¹⁶ Sa7ai omarido wode, Yesuusi erissiyo ashkarati abbaakko biidosona; ¹⁷ wolwoluwan gelidi, abbaa pinnidi, Qifirinaahooma biidosona. Sa7aikka qammichchiis; shin Yesuusi biron etakko yibeenna. ¹⁸ Wolqqaama carkkoi carkkido gishshau, abbai qaaxxees; ¹⁹ ichhashu woikko usuppun kilo meetire gidiyaagaa keenaa eti abbaa shaaroogaappe guyyyian, Yesuusi abbaa bollaara hemettiiddi yiyaagaa

be7idi yayyidosona. ²⁰ SHin i, “Yayyoppite; tanattennee!” yaagiis. ²¹ Eti wolwoluwan a gelissanau koyidosona; sohuwaarakka wolwoloi eti biyoosaa abbaa gaxaa gakki aggiis.

Yesuusi De7o Oittaa

²² Wonttetta gallassi, abbaappe hefinttaara attida daro asai issi wolwolo xalaalai de7iyaagaa be7iis; Yesuusi ba erissiyo ashkkaratuura wolwoluwan gelidi, etaara beennan, eti bantarkka biidoogaa akeekidosona. ²³ SHin Xibiriyaadoosappe hara wolwolotl Yesuusi Xoossaa galatin, asai oittaa miidosaa heeraa yiidosona. ²⁴ Asai Yesuusi woi erissiyo ashkkarati hegan bainnaagaa be7idi, Yesuusa koyanau wolwoluwan gelidi, Qifirinaahooma biidosona.

²⁵ Asai Yesuusa abbaappe hefinttan demmido wode, “Tamaarissiyaagoo, hagaa aude yaadii?” yaagiis.

²⁶ Yaagin Yesuusi zaaridi, “Taani intteyyo tu-maa odais; intte tana koyiyoogee oittaa miido gishshassanne kallido gishshassa gidiyoogaappe attin, wolqqaama malaata be7ido gishshassa gi-denna. ²⁷ Merinaa de7o qumau, taani Asa Na7ai intteyyo immanaagau, oottiteppe attin, samiya qumau oottoppite; aissi giikko, Aawai Xoossai a bolli gido giyo paramaa parami wottiis” yaagiis.

²⁸ Hegaappe guyyiyan eti, “Nuuni Xoossaa oosuwaa oottanau ai oottanee?” yaagidi Yesuusa oichchidosona.

²⁹ Oichchin Yesuusi zaaridi, “Intte oottana mala, Xoossai koyiyo oosoi hagaa; i kiittidoogaa ammanite” yaagiis.

³⁰ Eti zaaridi, “Nuuni be7idi, nena ammanana mala, ai wolqqaama malaata oottuutee? Ai oottuutee? ³¹ Xoossa maxaafai, ‘Eti maanau saluwaappe oittaa immiis’ giyoogaadani, nu aawati bazzon mannaa miidosona” yaagidosona.

³² Yaagin Yesuusi, “Taani intteyyo tumaa odais; intteyyo saluwaappe tumu oittaa immiyaagee ta Aawaa gidiyoogaappe attin, intteyyo saluwaappe oittaa immidaagee Muusa gidenna. ³³ Aissi giikko, Xoossa oittai saluwaappe wodhdhiyaagee sa7au de7uwaa immees” yaagiis.

³⁴ Eti zaaridi, “Godau, nuuyyo he oittaa ubba wode imma” yaagidosona.

³⁵ Yaagin Yesuusi, “Taani de7o oitta; taakko yiya urai mulekka namisettenna. Qassi tana ammaniya urai mulekka saamettenna. ³⁶ SHin taani intteyyo odaas; intte tana be7ideta; shin ammanekketa. ³⁷ Ta Aawai tau immiyo ubbai taakko yaana; qassi taakko yiya oonanne mulekka taani wora yeddikke. ³⁸ Aissi giikko, taani tana kiittidaagee koyiyogaa oottanau saluwaappe yaasippe attin, ta koyiyogaa oottanau yabeikke. ³⁹ Tana kiittidaagee koyiyogee hagaa; taani i tau immido ubbatakka wurssettaa gallassi denttanaappe attin, issuwaakka bashshana mala koyenna. ⁴⁰ Aissi giikko, ta Aawai koyiyogee hagaa; tana Na7aa be7idi, ammaniya ubbatu merinaa de7uwaa ekkana; taanikka he ubbata wurssettaa gallassi denttana” yaagiis.

⁴¹ Yesuusi, “Taani saluwaappe wodhdhida oittaa” giido gishshau, Aihudati a bolli zuuzum-midosona. ⁴² Eti, “Hagee nuuni a aawaanne a

aayyiyo eriyo Yooseefa na7aa Yesuusa gidennee? Yaatin, i woigidi, ‘Taani saluwaappe wodhdhaas’ gaanau danddayii?” yaagidosona.

⁴³ Yesuusi zaaridi, “Issoi issuwaara zuuzummiy-oogaa aggite. ⁴⁴ Tana kiittida ta Aawai taakko ehiido asappe attin, taakko yaanau danddayiya asi baawa; taanikka wurssettaa gallassi a denttana. ⁴⁵ Hananabaa yootiyaageeti, ‘Xoossai asa ubbaa tamaarissana’ yaagidi xaafidosona; Aawai giy-oogaa siyyaageenne Aawaappe tamaariyaagee ooninne taakko yees. ⁴⁶ Xoossa matappe yiida-gaappe attin, Xoossa be7ida asi baawa; a xalaalai Xoossa be7iis.

⁴⁷ “Taani intteyyo tumaa odais; tana ammaniya urau merinaa de7oi de7ees. ⁴⁸ Taani de7o oitta. ⁴⁹ Intte aawati bazzon mannaa miidosona; shin haiqqidosona. ⁵⁰ Asi appe miidi haiqqenna oittai saluwaappe yiyaagee hagaa. ⁵¹ Saluwaappe wodhdhida de7o oittai tana; ooninne ha oittaappe miikko, merinau de7ana; qassi ha sa7ai de7ana mala, taani immana oittai ta ashuwaa” yaagiis.

⁵² Aihudati, “Ha bitanee ba ashuwaa nuuni maana mala, nuuyyo waatidi immanau danddayii?” yaagidi bantta giddon palamettidosona.

⁵³ Hegaa gishshau, Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaa odais; ta ashuwaa, Asa Na7aa ashuwaa, intte maana xayikko, qassi ta suuttaakka intte uyana xayikko, inttenan de7oi baawa. ⁵⁴ Ta ashuwaa miya uraunne, ta suuttaa uyiya uraunne merinaa de7oi de7ees. Taani wurssettaa gallassi a denttana. ⁵⁵ Aissi giikko, ta ashoi tumu quma; ta suuttaikka tumu ushsha. ⁵⁶ Ta ashuwaa miya urainne ta suuttaa uyiya urai tanaara de7ees;

taanikka aara de7ais. ⁵⁷ De7o Aawai tana kiittin, taani a gaasuwani de7iyoogaadan, tana miya uraikka ta gaasuwani de7ana. ⁵⁸ Saluwaappe wodhdhida oittai hagaa; intte aawati miidi haiqqido mannaa mala gidenna; ha oittaa miya urai merinau de7ana” yaagiis.

⁵⁹ Yesuusi Qifirinaahooma kataman Aihuda woosa keettan tamaarissiiddi, hagaa yaagiis.

Merinaa De7o Qaalaa

⁶⁰ Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe dariya baggai hegaa siyido wode, “Hagee gelenna timirtte; hagee oyoyo gelii?” yaagidosona.

⁶¹ SHin Yesuusi ba erissiyo ashkkarati hegau zuuzummidoogaa eridi, “Hagee inttena xubbii?

⁶² Yaatin taani, Asa Na7ai, kase de7iyoosaa pude kiyishin be7iyaakkko waanuuteetii?

⁶³ Geeshsha Ayyaanai de7uwaa immees; ashoi ainne go77enna. Taani intteyyo yootido qaalai ayyaananne de7o. ⁶⁴ SHin intte giddon ammanennaageeti de7oosona” yaagiis; aissi giikko, ammanennaageeti augeetakko Yesuusi kaseesappe doommidi erees. Qassi bana aatti immanaageetakka erees. ⁶⁵ Qassikka Yesuusi, “Aawai ba geennan ooninne taakko yaanau danddayenna taani giidoogee hegaa gishshassa” yaagiis.

⁶⁶ Hegaa gaasuwani, Yesuusa kaalliyaaageetuppe daroti a aggi bayidi, guyye simmidosona; naa77antto a kaallibookkona. ⁶⁷ Yesuusi qassi ba tammanne naa77u erissiyo ashkkarata, “Inttekka aggi bayidi baanau koyeetii?” yaagiis.

⁶⁸ Simoon PHeexiroosi zaaridi, “Godau, nuuni ookko baanee? Neeyyo merinaa de7uwaa qaalai de7ees. ⁶⁹ Neeni Xoossaa geeshshaa gidiyoogaa nuuni ammanoosinne eroos” yaagiis.

⁷⁰ Yaagin Yesuusi eta, “Taani inttena tammanne naa77ata doorabeikkinaa? Qassi inttuppe is-soi xalahe” yaagiis. ⁷¹ Yesuusi hegaa Simoona na7aa Yihudaa Asqqoroota gees; aissi giikko, Yihudai tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issuwaa; i Yesuusa aatti immanaagaa.

7

Yesuusi Daase Baalaassi Yerusalaame Biis

¹ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Galiilan yaa haa yuuyiis; Aihudati a woranau koyiyo gishshau, Yihudan yuuyana koyibeenna. ² Aihudati bonchchiyo Daase Baalai gakki uttiis. ³ Hegaa gishshau, Yesuusa ishantti a, “Ne erissiyo ashkkarati neeni oottiyoga be7ana mala, hagaappe denddada Yihudaa biitti ba. ⁴ Aissi giikko, baayyo erettanau koyiya asi ooninne ba ooso genttenna. Neeni hageeta oottiyaabaa gidikko, nebaa sa7aa erissa!” yaagidosona. ⁵ Aissi giikko, harai atto a ishanttikka a ammanibookkona.

⁶ Yesuusi eta, “Tau injjetiya wodee gakkibeenna; shin intteyyo ai wodeekka injjetees. ⁷ Sa7ai inttena ixxanau danddayenna; shin taani sa7aa oosoi iita gidiyoogaa markkattiy gishshau, tana ixxees. ⁸ Baalaa bonchchiyoosaa intte biite; tau injjetiya wodee gakkibeenna gishshau, taani baalaa bonchchiyoosaa baanaagee biroona” yaagiis. ⁹ I hagaa giidi, Galiilan attiis.

Yesuusi Daase Baalaa Sohuwan Beettiis

¹⁰ SHin a ishantti baala gallassaa bonchchiy-oosaa biidoogaappe guyyiyan, ikka asi be7ennan geeman he sohuwaa biis. ¹¹ Aihudati baala gallassaa bonchchiyoosan a koyoosonanne, “I awan de7ii?” yaagiiddi, a lal77oosona.

¹² Asaa giddon daro zuuzunttai denddiis. Amarida asai, “I lo77o asa” yaagees; harati qassi, “Akkai; i asa balettees” yaagoosona. ¹³ SHin Aihudatuyyo yayyido gishshau, ooninne abaa qoncciyen haasayenna.

¹⁴ Baala gallassaa bonchchiyoogee baggettin, Yesuusi Beeta Maqidasiyaa biidi, tamaarissuwaa doommiis. ¹⁵ Aihudati garamettidi, “Ha bitanee ainne tamaarennan hagaa keeni waani eridee?” yaagidosona.

¹⁶ Hegaa gishshau, Yesuusi zaaridi, “Taani tamaarissiyoogee tana kiittida Xoossaa matappe yiyoogaappe attin, tabaa gidenna. ¹⁷ Xoossaa sheniyyaa oottanau dosiya ooninne ha taani tamaarissiyoogee Xoossaa matappe yiyaakko woi qassi taani ta huupheppe haasayiyaakko erana.

¹⁸ Babaa haasayiya urai ba huuphessi bonchcho koyees; shin bana kiittidaagaa bonchchuwaa koyiya urai tumanchcha; aani worddoi baawa.

¹⁹ Muusee intteyyo higgiyaa immibeennee? SHin intteppe issoinne higgiyaa naagenna. Tana aissi woranau koyeetii?” yaagiis.

²⁰ Asai zaaridi, “Nenan xalahee de7ees; nena woranau oonee koyidai?” yaagiis.

²¹ Yaagin Yesuusi, “Taani issi wolqqaamabaa oottin, intte ubbai garamettideta. ²² Qaxxarai intte aawatuura yiidoogaappe attin, Muuseera

yibeenna; shin intte naata intte qaxxarana mala, Muusee inttena azazido gishshau, intte Sambbatan naata qaxxareeta. ²³ Muusee higgee azazido gishshau, intte Sambbatan qaxxariyaabaa gidikko, yaatin taani issi asayyo kumetta bollaa pattido gishshau, tana aissi hanqquetteetii? ²⁴ Tumu pirdaa pirdditeppe attin, asa som77o xeellidi pirddoppite” yaagiis.

Kiristtoosaban Asai Palamettiis

²⁵ Hegaa gishshau, Yerusalaame asaappe issooti issooti, “Eti woranau koyiyo bitanee hagaa gidennee? ²⁶ Be7ite, qoncciyani haasayees; eti a ainne gookkona. Hagee Kiristtoosa gidiyoogaa halaqati tumu eriyoonaashsha? ²⁷ SHin nuuni i auppe yiidaakko eroos; Kiristtoosi yiyo wode, i auppe yiyaakkonne ooninne erenna” yaagidosona.

²⁸ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Beeta Maqidasiyan tamaarissiiddi, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Intte tana ereeta; qassi taani awappe yiidaakkokka ereeta. Taani ta shenen yabeikke; shin tana kiittidaagee tumanchcha; intte a erekketa. ²⁹ SHin taani a erais; aissi giikko, i tana kiittin, taani a matappe yaas” yaagiis.

³⁰ Hegaa gishshau, eti a oiqqanau koyidosona; shin a wodee birooni gakkibeenha gishshau, ooninne a bolli kushe wottibeenha. ³¹ SHin daro asai Yesuusa ammanidi, “Kiristtoosi yiyo wode, ha bitanee oottido malaataappe xoqqiyaagaa ootta-neeyye?” yaagidosona.

Yesuusa Oiqqanau Wotaaddarati Kiitettidosona

³² Parisaaweti daro asai Yesuusabaa zuuzummiyoogaa siyidosona; qeese halaqatinne Parisaaweti a oitti qashissanau amarida wotaaddarata kiittidosona.

³³ Yesuusi, “Taani inttenaara guuttaa takkana; hegaappe guyyiyan, tana kiittidaagaakkko baana. ³⁴ Intte tana koyana; shin demmekketa; aissi giikko, taani de7iyoosaa intte baanau danddayekketa” yaagiis.

³⁵ Aihudati issoi issuwaara, “Hagee nuuni demmennasaa awa baana hanii? Aihudati de7iyo Giriike katamaa biidi, Giriiketa tamaarissanau haniyye? ³⁶ I, ‘Intte tana koyana; shin demmekketa’ qassi, ‘Taani de7iyoosaa intte baanau danddayekketa’ yaagees; hegaa giyoogee woigyoogee?” yaagidosona.

De7o Haattaa

³⁷ He baala gallassaa bonchchiyo gallassaappe waannatiya wursetta gallasan Yesuusi denddi eqqidi, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Saamettida urai ooninne taakko yiidi uyo. ³⁸ Tanan ammaniyaagau, Xoossaa maxaafai giyoogaadan, a uluwaappekka de7o haattaa shaafai goggana” yaagiis. ³⁹ I hegaa a ammanidaageeti ekkana Geeshsha Ayyaanaabaa haasayiis. Yesuusi biron bonchchettiichchibeenna gishshau, he wode Geeshsha Ayyaanai imettiichchibeenna.

Asaa Giddon PHalqettai Merettiis

⁴⁰ He asaappe dariya baggai i giyoogaa siyidi, “Tumu hagee hananabaa yootiyaagaa!” yaagiis.

⁴¹ Harati, “Hagee Kiristtoosa” yaagidosona.

SHin harati qassi, “Kiristtoosi Galiilappe waani kiyii? ⁴² Xoossaa maxaafai, ‘Kiristtoosi Daawita zariyaappe Daawiti de7ido Beetaliheme katamaappe yaana’ geenneeyye?” yaagidosona. ⁴³ Yesuusa gaasawan asai ba giddon shaahettiis. ⁴⁴ He assaappe issooti issooti a oiqqanau koyidosona; shin kushiyaaninne a bochchibookkona.

⁴⁵ Beeta Maqidasiyaa wotaaddarati qeese halaqatukkonne Parisaawetukko simmidosona; simmin eti Beeta Maqidasiyaa wotaaddarata, “Aissi a ehibeekketii?” yaagidi oichchidosona.

⁴⁶ Oichchin Beeta Maqidasiyaa wotaaddarati etau, “Ha bitane haasayidoogaadan, mulekka ooninne haasayibeenna!” yaagidi zaaridosona.

⁴⁷ Parisaaweti zaaridi, “I inttenakka balettidee? ⁴⁸ Halaqatuppe woi Parisaawetuppe a ammanida asi de7ii? ⁴⁹ SHin higgiyaa erenna ha asai qanggettidaagaa” yaagidosona.

⁵⁰ Etappe kase issoi qammi Yesuusakko biida Niqoodimoosi eta, ⁵¹ “Issi urai giyoobaa siyennan woi i ai oottidaakko erennan de7iiddi, kasetidi a bolli pirddiyoogee nu higgiyan de7ii?” yaagiis.

⁵² Yaagin eti zaaridi a, “Neenikka qassi Galiila biittaa asee? Galiila biittaappe hananabaa yootiyaabi beetennaagaa Xoossaa maxaafata marammarada era” yaagidosona.

⁵³ Asai ubbai aggidi, ba soo ba soo biis.

¹ SHin Yesuusi Dabira Zaite Deriyaakko biis.
² Qassi wonttetta gallassi guuran Beeta Maqidasiyaa simmiis; daro asai akko yin, uttidi eta tamaarissiis. ³ Higgiyaa tamaarissiyaageetinne Parisaaweti shaaramuxishin oiqqido issi mishiriyo akko ekki ehiidosona. Eti asa ubbaa sinttan o essidi Yesuusa, ⁴ “Tamaarissiyaagoo, ha mishiriya shaaramuxaidda ohettaasu. ⁵ Higgiyaa bolli Muusee hanni mala maccaasa shuchchan caddana mala, nuna azaziis. Yaatin neeni woigai?” yaagidosona.

⁶ Eti hegaa giidoogee Yesuusa mootiyoobaa demmidi a paaccanaassa; shin Yesuusi hokkidi, ba biradhdhiyan biittaa bolli xaafis. ⁷ Eti a oichchidi aggennan ixxin, pude xoqqu giidi, “Intte giddon nagara oottibeenna asi kasetidi, o shuchchan caddo” yaagiis. ⁸ Qassikka hokkidi, biittaa bolli xaafis.

⁹ Eti hegaa siyido wode, kasetidi cimati kiyin, issoi issoi kiyiiddi wuridosona; wurin Yesuusa xalaalai hegan eqqida mishireera attiis. ¹⁰ I pude xoqqu giidi mishiriyo, “Mishiree, asati awan de7iyoona? Ooninne ne bolli pirddibeennee?” yaagiis.

¹¹ Yaagin mishiriya, “Godau, ooninne ta bolli pirddibeenna” yaagaasu.

Yesuusi o, “Taanikka ne bolli pirddikke; ba; naa77anttada nagara oottoppa” yaagiis.

¹² Qassikka Yesuusi asau, “Taani sa7au poo7o; tana kaalliya ooninne de7o poo7uwaa ekkanaappe attin, xuman mulekka hemettenna” yaagidi haasayiis.

¹³ Yaagin Parisaaweti, “Neeni nebaa markkattaasa; ne markkatettai tuma gidenna” yaagidosona.

¹⁴ Yesuusi zaaridi, “Taani tabaa markkattikkokka, ta markkatettai tuma; aissi giikko, taani awappe yiidaakkonne qassi awa biyaakko, intte erekketa. ¹⁵ Asi pirddiyo ogiyan intte pirddeeta; taani issi uraa bollikka pirddikke. ¹⁶ SHin taani pirddiyaabaa gidikkokka, ta pirddai tuma; aissi giikko, tana kiittida ta Aawai tanaara de7eesippe attin, taani tarkka de7ikke. ¹⁷ Naa77u asa markkatettai tuma gidiyoogee intte higgiyan xaafetti uttiis. ¹⁸ Taani tabaa ta huuphen markkattais; qassi tana kiittida ta Aawaikka tabaa markkattees” yaagiis.

¹⁹ Yaagin eti, “Ne aawai awan de7ii?” yaagidi Yesuusa oichchidosona.

Yesuusi zaaridi, “Intte tanakka woi ta Aawaakka erekketa; tana eridabaa gidiyaakko, intte ta Aawaakka erana” yaagiis.

²⁰ Yesuusi Beeta Maqidasiyan tamaarissiiddi, muxuwaata miishshaa yeggyo saaxiniyaa matan hegaa haasayiis. A ooninne oiqqibeenna; aissi giikko, a wodee biron gakkiichchibeenna.

Ammanennan Ixxidaageetussi Imettida Mino Akekissuwaa

²¹ Qassikka Yesuusi eta, “Taani baana. Bin intte tana koyana; shin intte intte nagaran haiqqana. Taani biyoosaakka baanau intte danddayekketa” yaagiis.

²² Aihudati, “I, ‘Taani biyoosaa intte baanau danddayekketa’ yaagees; i bana barkka woraneeyye?” yaagidosona.

²³ Yesuusi zaaridi, “Intte garssa asa; taani bolla asa. Intte ha sa7aa asa; taani ha sa7aa asa gidikke. ²⁴ Intte intte nagaran haiqqanaagaa taani intteyyo yootidoogee hegaassa; taani tana gidiy-oogaa intte ammanana xayikko, intte intte nagaran haiqqana” yaagiis.

²⁵ Yaagin eti, “Neeni oonee?” yaagidi oichchidosona.

Yesuusi zaaridi, “Taani intteyyo kaseesappe yootido tana. ²⁶ Taani inttebaa haasayiyoobainne pirddiyobai darobai de7ees. SHin tana kiittidaagee tumanchcha; qassi taani appe siyidoogaa sa7aa asaayyo yootais” yaagiis.

²⁷ I ba Aawaabaa haasayiyoogaa eti akeeki-bookkona. ²⁸ Hegaa gishshau, Yesuusi eta, “Tana Asa Na7aa intte masqqaliyaa bolli kaqqiyo wode, taani tana gidiyoogaanne qassi taani ta Aawai tana tamaarissidoogaadan haasayiyoogaappe attin, ta shenen ainne oottennaagaa intte erana. ²⁹ Qassi tana kiittidaagee tanaara de7ees; taani ubba wode a ufaissiyaagaa oottiyo gishshau, i ta xalaalaa aggibeenna” yaagiis.

³⁰ Yesuusi hegaa haasayishin siyida daro asai a ammaniis.

Nagaraa Ailletettaappe Kiyiyo Kessaa

³¹ Yesuusi bana ammanida Aihudata, “Intte taani tamaarissiyoogau azazettikko, tumu tana kaalliyageeta. ³² Intte tumatettaakka erana; qassi tumatettai inttena ailletettaappe kessana” yaagiis.

³³ Eti zaaridi, “Nuuni Abrahaama zare; nuuni oyoyookka ailletibookko. Yaatin neeni woigada, ‘Ailletettaappe intte kiyana’ gai?” yaagidosona.

³⁴ Yaagin Yesuusi, “Taani intteyyo tumaa odais; nagara oottiya ooninne nagara aille. ³⁵ Aillee ubba wode sooni de7enna; shin na7i merinau sooni de7ees. ³⁶ Na7ai inttena ailletettaappe kessikko, intte ailletettaappe intte tumu kiyana. ³⁷ Intte Abrahaama zare gidiyoogaa taani erais; shin ta qaalai intte wozanan bainna gishshau, tana woranau koyeeta. ³⁸ Taani ta Aawai tana bessidoogaa haasayais; qassi inttekka intte aawaappe siyidoogaa ootteeta” yaagiis.

³⁹ Eti zaaridi, “Nu aawai Abrahaama” yaagidosona.

Yaagin Yesuusi eta, “Intte Abrahaama naata gididaakko, i oottido oosuwaa malaa oottana. ⁴⁰ SHin Xoossaappe siyido tumaa yootida tana intte woranau koyeeta; Abrahaami hegaadan ootibeenna. ⁴¹ Intte intte aawai oottidoogaa ooteteeta” yaagiis.

Eti zaaridi, “Nuuni shaaramuxan yeletti-bookko; nuuyyo issi Aawai, Xoossa xalaalai de7ees” yaagidosona.

⁴² Yaagin Yesuusi eta, “Intte Xoossa naata tumu gididaakko, tana siiqana; aissi giikko, taani Xoossa matappe yaada hagan de7ais. Tana i kiittidoogaappe attin, taani ta shenen yabeikke. ⁴³ Taani giyoogaa intte akeekennaagee aibissee? Taani giyoogaa intte siyanau danddayenna gishshassa. ⁴⁴ Intte intte aawaa xalahe halaqaa naata; qassi intte intte aawai amottiyobaa oottanau koyeeta. I kaseppe doommidi, shemppo woridaagaa; tumatetti aani bainna gishshau, tumatettaakko shiiqi erenna. I wordduwaa haasayiyo wode, baappe haasayees; aissi giikko,

i worddanchchanne qassi wordduwaukka aawa.
⁴⁵ SHin taani tumaa haasayiyo gishshau, intte tana ammanekketa. ⁴⁶ Intteppe tana nagara oottishin be7aas gaanau danndayiyai oonee? Taani tumaa haasayiyaabaa gidikko, tana aissi ammanekketii? ⁴⁷ Xoossaa asa gidiya urai Xoossai giyoogaa ezggees; intte Xoossaa asa gidenna gishshau, Xoossai giyoogaa ezggekketa” yaagiis.

Yesuusi Abrahaamappe Kase De7iis

⁴⁸ Aihudati zaaridi, “Nuuni nena, ‘Neeni Samaariyaa asa; nenan xalahee de7ees’ giidi mooridoo?” yaagidosona.

⁴⁹ Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Ta bolli xalahee baawa. Taani ta Aawaa bonchchais; shin intte tana kaushsheeta. ⁵⁰ Taani ta huuphessi bonchcho koyikke; hegaa koyiyaageenне pirddiyaagee de7ees. ⁵¹ Taani intteyyo tumaa odais; ta qaalaa naagiya ooninne mulekka haiqqenna” yaagiis.

⁵² Aihudati zaaridi, “Ne bolli xalahee de7iyoogaa nuuni ha77i erida. Abrahaami haiqqiis; hananabaa yootiyaageetikka haiqqidosona; shin neeni, ‘Ta qaalaa naagiya ooninne mulekka haiqqenna’ yaagaasa. ⁵³ Neeni haiqqida nu aawaa Abrahaamappe darai? Hananabaa yootiyaageetikka qassi haiqqidosona. Neeni nena o mala gaada qoppai?” yaagidosona.

⁵⁴ Yaagin Yesuusi, “Taani tana bonchchikko, ta bonchchoi hada; intte nu Xoossaa giyo ta Aawai tana bonchchees. ⁵⁵ Intte a erana xayikkokka, taani a erais. Taani a erikke giikko, inttenadan worddanchcha gidais; shin taani a erais; qassi a qaalaakka naagais. ⁵⁶ Intte aawai Abrahaami, ta

gallassaa be7anau laamotiis; be7idikka ufaittiis” yaagiis.

⁵⁷ Aihudati zaaridi a, “Neeyyo harai atto ishatamu laitta kumibeennaagee Abrahaama be7adii?” yaagidosona.

⁵⁸ Yaagin Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaa odais; Abrahaami yelettanaappekka kase taani de7ais” yaagiis.

⁵⁹ Hegaa gishshau, eti Yesuusa caddanau shuchchaa ekkidosona; shin Yesuusi etappe geemettidi, Beeta Maqidasiyaappe kiyidi biis.

9

Yesuusi Qooqe Gididi Yelettida Bitaniyaa Pattiis

¹ Yesuusi biiddi, yelettoosappe qooqe gididi de7iya issi bitaniyaa be7iis. ² Eriissiyo ashkkarati Yesuusa, “Tamaarissiyaagoo, ha bitanee qooqe gididi yelettanaadan, nagara oottidai oonee? I oot tideeyye? Woi a yelidaageeti oottidonaa?” yaagidi oichchidosona.

³ Oichchin Yesuusi, “Xoossaa oosoi a bollan qonccana mala qooqidoogaappe attin, i woi a aayyiyaanne a aawai nagara oottibookkona.

⁴ Nuuni sa7ai qammennan de7ishin, tana kiittidaagaa oosuwaa oottanau bessees. Ooninne oottanau danddayenna qammai yees. ⁵ Taani sa7an de7aidda sa7au poo7o” yaagiis.

⁶ Yesuusi hegaa giidi, sa7an cuchchiis; ba cuchchan guutta urqqaa shugissidi, he urqqan qooqe bitaniyaa aifiyaa tiyiis. ⁷ Tiyidi, “Baada Saliihooma giyo dagattida haattan ne aifiyaa meecca” yaagiis. “Saliihooma” giyoogee “Kiitettidaagaa”

giyoogaa. Hegaa gishshau, bitanee biidi, ba aifiyaa meecettidi, xeelliiddi simmiis.

⁸ Bitaniyaa shoorotinne bitanee kase woosishin be7ida asainne, “Hagee uttidi woossiya bitaniyaa gidenneeyye?” yaagidosona.

⁹ Qassi amaridaageeti, “Hagee attennee” yaagidosona.

Harati qassi, “CHii, hagee a milatiyoogaappe attin, a gidenna” yaagidosona.

SHin bitanee, “Taani attennee” yaagiis.

¹⁰ Yaagin eti bitaniyaa, “Yaatin, ne aifee waani xeellidee?” yaagidi oichchidosona.

¹¹ I zaaridi, “Yesuusa giyo asi guutta urqqaa shugissidi, ta aifiyaa tiyiis. Tiyidi, ‘Saliihooma giyo dagattida haattan baada ne aifiyaa meecetta’ yaagiis. Taani baada meecettada xeellaas” yaagiis.

¹² Eti a, “I awan de7ii?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin bitanee, “Taani erikke” yaagiis.

¹³ Eti kase qooqidi xeellida bitaniyaa Parisaawetukko ekki efiidosona. ¹⁴ Yesuusi urqqaa shugissidi, bitaniyaa aifiyaa pattido gallassai Sambbata gallassa. ¹⁵ Hegaa gishshau, bitanee waani xeellidaakkonne Parisaaweti a naa77antuwaan oichchidosona. Oichchin bitanee etau, “Ita aifiyan guutta urqqaa wottiis. Ta aifiyaa meecettaas; meecettada ha77i xeellaais” yaagiis.

¹⁶ Parisaawetuppe issooti issooti, “Hagaa oottida bitanee Sambbata higgiyaa naagenna gishshau, Xoossa matappe yibeenna” yaagidosona.

SHin harati, “Nagaranchcha asi hagaa mala wolqqaama malaataa waani oottanau

danddayii?” yaagidosona; yaagidi eti bantta giddon shaahettidosona.

¹⁷ Hegaa gishshau, Parisaaweti bitaniyaa, “I ne aifiyaa dooyido gishshau, abaa woigai?” yaagidosona.

Yaagin bitanee, “I hananabaa yootiyaagaa” yaagiis.

¹⁸ Aihudati he xeellida bitaniyaa aayyiyoonne aawaa xeesidi oichchana gakkanaassi, bitanee qooqe gididoogaanne ha77i i xeelliyoogaa ammanibookkona. ¹⁹ Aihudati a aayyiyoonne aawaa, “Intte, ‘Qooqe gididi yelettiis’ giyo intte na7ai hagee? Yaatin, ha77i waanidi xeellidee?” yaagidi oichchidosona.

²⁰ Oichchin bitaniyaa aayyiyaanne aawai, “Hagee nu na7aa gididoogaanne qooqe i gididi yelettidoogaa nuuni eroos. ²¹ SHin ha77i i waani xeellidaakko, nuuni erokko; woi a aifiyaa ooni pattidaakko, nuuni erokko. A oichchite; i gastta asa; babaa haasayanau danddayees!” yaagidosona. ²² Bitaniyaa aayyiyaanne aawai Aihudatuyyo yayyido gishshau, hegaa giidosona; aissi giikko, Aihudati Yesuusi Kiristtoosa yaagidi markkattiya urai de7ikko, he uraa Aihuda woosa keettaappe kessanau kasetidi qachchi wottidosona. ²³ A aayyiyaanne aawai, “I gastta asa; a oichchite!” giidoogee hegaassa.

²⁴ Hegaa gishshau, qooqe gididi yelettida bitaniyaa eti naa77anttuwaa xeesidi, “Xoossa galata; ha bitanee nagaranchcha gidiyoogaa nuuni eroos” yaagidosona.

²⁵ Yaagin bitanee, “I nagaranchcha gidin, gi-dana xayin erikke; taani qooqe gidiyoogaanne ha77i xeelliyoogaa he issibaa erais” yaagiis.

²⁶ Eti zaaridi bitaniyaa, “I neeyyo ai oottidee? I ne aifiyaa waati pattidee?” yaagidosona.

²⁷ Yaagin i eta, “Taani intteyyo yootarggaas; siyibeekketa. Aissi naa77anttuwaa siyanau koyeetii? Inttekka Yesuusa kaalliyageeta gidanau koyeeti-yye?” yaagiis.

²⁸ Eti a cayidi, “Neeni he bitaniyaa kaalliyaga-a; nuuni Muusa kaalliyageeta. ²⁹ Xoossai Muuseyyo haasayidoogaa nuuni eroos; shin ha bitaniyaa gidikko, i awappe yiidaakkonne nuuni erokko” yaagidosona.

³⁰ Yaagin bitanee, “I awappe yiidaakkonne intte erennaagee garamissiyaabaa; shin i ta aifiyaa pattiis! ³¹ Xoossaayyo yayyiya urainne Xoossai koyiyoobaa oottiya urai de7ikko, he uraabaa Xoossai siyiyogaappe attin, nagaranchchatubaa siyenna. ³² Qooqe gididi yelettida asa aifiyaa ooninne pattin, sa7ai merettoosappe doommin, siyetti erenna. ³³ Ha bitanee Xoossaappe yibeennabaa gidiyaakko, issibaanne oottanaukka danddayenna” yaagiis.

³⁴ Eti zaaridi ayyo, “Neeni nagaran yelettada diccidaagee nuna tamaarissanau koyai?” yaagidosona; Aihuda woosa keettaappe a kare kessidosona.

Wozanaa Qooqetetaa

³⁵ Eti bitaniyaa kare kessidoogaa Yesuusi siyiis; Yesuusi bitaniyaa demmidi, “Asa Na7aa ammanai?” yaagiis.

³⁶ Bitanee Yesuusa, “Godau, taani a ammananaadan i oonee? Taayyo odarkkii!” yaagiis.

³⁷ Yaagin Yesuusi bitaniyaa, “Neeni a be7adasa; ha nenaara haasayiyaageekka a” yaagiis.

³⁸ Bitanee zaaridi, “Godau, ammanais” yaagidi Yesuusayyo goinniis.

³⁹ Yesuusi, “Qooqeti xeellana malanne xeeliyaageeti qooqana mala, taani pirddanau ha sa7aa yaas” yaagiis.

⁴⁰ Aara de7iya amarida Parisaaweti hegaa siyidi, “Nuunikka qooqeeyye?” yaagidi oichchidosona.

⁴¹ Oichchin Yesuusi, “Intte qooqe gididaakko, intteyyo nagara gidenna; shin ha77i intte, ‘Nuuni xeelloos’ yaageeta; intte nagaraara de7eeta” yaagiis.

10

Yesuusi Lo77o Henttanchcha

¹ Yesuusi, “Taani intteyyo tumaa odais; dorssaa birddiyau penggeera gelennan harasaara geliya ooninne kaisonne pangga. ² SHin penggeera geliyaagee dorssaa heemmiya asa. ³ Penggiyaa naagiyaagee au penggiyaa dooyees; dorssatikka a qaalaa siyana; i ba dorssata eta sunttan sunttan xeesidi, kare kaalettana. ⁴ I baageeta kare kessidoogaappe guyyiyan, etappe sinttaara hemettees; etikka a qaalaa eriyo gishshau, a kaalloosona. ⁵ Hara uraa qaalaa eti erenna gishshau, appe baqatanaappe attin, a geeduwaa kaallokkona” yaagiis.

6 Yesuusi eta ha leemisuwaa odiis; shin i eta ai odiyaakkonne eti akeekibookkona.

7 Yesuusi qassikka eta, “Taani intteyyo tumaa odais; taani dorssatuyyo pengge. **8** Taappe kase yiida ubbai kaisonne pangga; shin dorssati eti giy-oogaa siyibookkona. **9** Penggee tana; tanan geliya ooninne attana. I gelananne kiyana; qassi lo77o maatai de7iyoosaakka demmana. **10** Kaisoi wuuqqanau, woranaunne xaissanau yiyoogaappe attin, harabau yeenna; taani eta de7oi de7ana malanne kumidi palahana mala yaas.

11 “Taani dorssaa loitta heemmiyaagaa; dorssaa loitti heemmiyaagee he dorssatu gishshau haiqees. **12** Miishshaa ekkidi heemmiya urai wanggireelloi yiishin be7idi, dorssata yeggi bayidi baqatees. Aissi giikko, dorssati aageeta gidokkona; qassi ikka dorssata heemmiyaagaa gidenna. Hegaa gishshau, wanggireelloi dorssata oiqqeesinne laalees. **13** Miishshaa ekkidi heemmiyaagee miishshau heemmiyo gishshaunne dorssaabai a qofissenna gishshau, dorssata aggi bayidi baqatees.

14-15 “Taani dorssaa loitta heemmiyaagaa; ta Aawai tana eriyoogaadan, taanikka qassi ta Aawaa erais. Hegaadankka, taani ta dorssata erais; ta dorssatikka tana eroosona. Qassi taani ta dorssatu gishshau, haiqqanau koyais. **16** Ha wudiyan bainna hara dorssatikka tau de7oosona. Taani etakka ehaanau bessees. Qassi eti ta qaala siyana; issi wudee de7ana; heemmiyaageekka issuwaa gidana.

17 “Taani ta shemppuwaa zaarettada ekkana mala, aattada immanau koyiyo gishshau,

ta Aawai tana siiqees. ¹⁸ Taani dosada ta shemppuwaa aatta immiyoogaappe attin, taappe ooninne ekkenna. Taayyo ta shemppuwaa aatta immiyo maatai de7ees; qassi zaarettada ekkanaukka maatai de7ees. Taani ha azazuwaa ta Aawaappe ekkaas” yaagiis.

¹⁹ He haasayaa gishshau, Aihudatu giddon qassikka shaahoi merettiis. ²⁰ Etappe dariya baggai, “Aani xalahee de7ees! I gooyees! A haasayaa aissi siyeetii?” yaagidosona.

²¹ Harati qassi, “Xalahee oiqqido asi hagaadan haasayenna; xalahee qooqe asa aife xeelissanau danddayiyye?” yaagidosona.

Yesuusi Asa Na7a

²² Yerusalaamen Beeta Maqidasiyaa Ooraxissiyo Baalai gakkiis; sa7ai he wode balggo. ²³ Yesuusi Beeta Maqidasiyan Solomona baranddan, yaanne haanne hamettees. ²⁴ Aihudati Yesuusa matan yuuyi aadhhdhidi, “Neeni nuna aude gakkanaassi sirissaidda wottuutee? Neeni Kiristtoosa gidikko, nuuyyo geeshshada oda” yaagidosona.

²⁵ Yesuusi etayyo zaaridi, “Taani intteyyo yootaas; shin tana ammanekketa; taani ta Aawaa sunttan oottiyo oosoi tabaa markkattes. ²⁶ SHin taani intteyyo odidoogaadan, intte ta dorssa gidenna gishshau ammanekketa. ²⁷ Ta dorssati ta qaalaa siyoosona; taani eta erais; etikka tana kaalloosona. ²⁸ Taani etayyo merinaa de7uwaa immais; qassi eti mulekka haiqqokkona. Ooninne ta kushiyaappe eta wotti ekkanaau danddayenna. ²⁹ Eta taayyo immida ta Aawai ooppenne

aadhdhees; ooninne ta Aawaa kushiyaappe eta wotti ekkanaau danddayenna. ³⁰ Taanne ta Aawai issuwaa” yaagiis.

³¹ Aihudati Yesuusa caddanau qassikka shuchchaa denttidosona. ³² Yesuusi eta, “Taani oottanau ta Aawai taayyo immido daro lo77o oosuwaa inttena bessaas; hegeetuppe augeetu gishshau, tana shuchchan caddanau koyeetii?” yaagiis.

³³ Aihudati zaaridi, “Nuuni nena lo77o ooso gishshau, shuchchan caddanau koyokko; shin neeni Xoossaa cayiyo gishshaunne qassi asa gidaidda ne huuphiyaa Xoossaa oottido gishshau, caddanau koyoos!” yaagidosona.

³⁴ Yaagin Yesuusi zaaridi, “Intte higgiyan Xoossai, ‘Intte xoossata’ giidoogee xaafettibeennee?

³⁵ Xoossaa maxaafata laammanau danddayettena; Xoossai ba qaalai yiido asata, ‘xoossata’ giidi xeesidobaa gidikko, ³⁶ taani, ‘Taani Xoossaa Na7aa’ giido gishshau, ta Aawai anjjidi, sa7aa kiittido tana, ‘Xoossaa cayaasa’ yaageetii? ³⁷ Taani ta Aawai oottiyoga oottana xayikko, tana ammanoppite. ³⁸ SHin taani oottiyaabaa gidikko, harai atto intte tana ammanana xayikkokka, ta Aawai tanan de7iyoogaanne taanikka ta Aawan de7iyooga eranaadaaninne akekanaadan, ta oosuwaa ammanite” yaagiis.

³⁹ Qassikka eti a oiqqanau koyidosona; shin i etappe baqatiis.

⁴⁰ Yohaannisi kase xammaqiyosaa Yorddaanoosa SHaafaappe hefintti Yesuusi pinnidi, yaani de7iis. ⁴¹ Daro asai Yesusakko yiidi, “Yohaannisi wolqqaama malaata

oottibeenna; shin i ha bitaniyaabaa haasayidobai ubbai tuma” yaagidosona. ⁴² Yaani daro asai Yesuusa ammanii.

11

Al77aazara Haiquwaa

¹ Biitaaniyaa giyo qeeri kataman Al77aazara giyo issi bitanee harggiis; he katamai Mairaanmanne i michchiyaa Martta de7ido katamaa.

² Godaa tohuwaa shittuwaa tiyada, ba binnaanan a tohuwaa quccidaara he Mairaamo; harggi-daagee qassi i ishaa Al77aazara. ³ Hegaa gishshau, michchentti, “Godau, neeni siiqiyoogee harggiis” giidi Yesusayyo kiittidosona.

⁴ Yesuusi hegaa siyido wode, “Taani Xoossaa Na7ai harggiyaa gaasawan bonchchettana mala, Xoossaa bonchchuwaassi ha harggee Al77aazara oiqqidoogaappe attin, woriya hargge gidenna” yaagiis.

⁵ Yesuusi Martto, i michchiyoonne Al77aazara siiqees; ⁶ Al77aazari harggidoogaa Yesuusi siyido wode, ba de7iyoosan naa77u gallassaa pe7iis. ⁷ Hegaappe guyyian, Yesuusi ba erissiyo ashkkarata, “Naa77anttuwaa Yihudaa biitti boos” yaagiis.

⁸ Erissiyo ashkkarati zaaridi, “Tamaaris-siyaagoo, guutta wodeppe kase Aihudati nena shuchchan caddanau koyidosona; qassikka yaa buutee?” yaagidosona.

⁹ Yaagin Yesuusi, “Issi gallasan tammanne naa77u saatee de7ees; de7enneeyye? Gallassi hemettiya asi xubettenna; aissi giikko, i ha sa7aa poo7uwaa be7ees. ¹⁰ SHin qammi hemettiya

urai de7ikko, poo7oi aani bainna gishshau, xubettees” yaagiis. ¹¹ Yesuusi hegaa giidoogaappe guyyyiyan, qassikka eta, “Nu dabboi Al77aazari xiskkiis; shin xiskkuwaappe a denttanau taani bais” yaagiis.

¹² Erissiyo ashkkarati zaaridi, “Godau, i xiskkidabaa gidikko, denddana” yaagidosona.

¹³ Al77aazari haiqqidoogaa Yesuusi odiis; shin Al77aazari xiskkidi zin77idoogaa odiis giidi, eti qoppidosona. ¹⁴ Hegaa gishshau, Yesuusi geeshshidi eta, “Al77aazari haiqqiis. ¹⁵ Intte ammanana mala, taani he sohuwan de7ennaagaayyo, intte gishshau ufaittais. SHin hinddite; akko boos” yaagiis.

¹⁶ Hegaappe guyyyiyan, Menttiyaa giyo Toomaasi ba lagge erissiyo ashkkarata, “Aara haiqqanau nuunikka qassi boos!” yaagiis.

Yesuusi Denddoinne De7oi Tana Giis

¹⁷ Yesuusi gakkiyo wode, Al77aazari moogettoosappe oiddu gallassa gidiis. ¹⁸ Biitaanee Yerusalaameppe naa77u kilo meetire keenaa haakkees. ¹⁹ Daro Aihudati Marttonne Mairaamo eta ishai haiqqidoogau minttettanau yiidosona.

²⁰ Martta Yesuusi yiidoogaa siyada, a mokkanau kiyaasu; shin Mairaama sooni attaasu. ²¹ Martta Yesuusa, “Godau, neeni hagan de7idabaa gidiyaakko, ta ishai haiqqenna. ²² SHin neeni woossiyoobaa ai gidikkokka, Xoossai neeyyo harai atto ha77ikka immanaagaa taani erais” yaagaasu.

²³ Yesuusi, “Ne ishai haiquwaappe denddana” yaagiis.

24 Yaagin Martta, “Wurssettaa gallassi haiquwaappe denddanaagaa taani erais” yaagaasu.

25 Yesuusi iyyo, “Taani dendonne de7o; tana ammaniya urai harai atto, haiqqikkokka paxa de7ana. **26** Qassi paxa de7iya urainne tana ammaniya urai ubbai mulekka haiqqenna; hegaa neeni ammanai?” yaagiis.

27 Martta zaarada, “Godau, ee taani ammanais; neeni Xoossa Na7aa, sa7aa yaanau de7iya Kirist-toosa gidiyoogaa taani ammanais” yaagaasu.

28 Martta hegaa giidoogaappe guyyiyan, baada ba michcheeyyo geeman xeesada, “Tamaarissiyaagee yiidi, nena koyees” yaagaasu.

29 Mairaama hegaa siyido wode, eesuwan denda eqqada Yesuusakko baasu. **30** Yesuusi Martta a mokkidosan de7eesippe attin, biron qeeri katamaa gakkiichchibeenna. **31** Mairaamo minttettiiddi, sooni iira de7iya Aihudati, a eesuwan denda eqqada kare kiyiyoogaa be7idi, Al77aazari mogettido gonggoluwaa baada yaani yeekkanau hanausu yaagidi, o kaallidi kiyidosona.

32 Mairaama Yesuusi de7iyoosaa baada Yesuusa be7ido wode, a tohuwaa bollan kunddaasu; kund-dada, “Godau, neeni hagan de7idobaa gidiyaakko, ta ishai haiqqenna shin!” yaagaasu.

33 Yesuusi a yeekkiyoogaanne qassi iira yiida Aihudatikka yeekkiyoogaa be7idi, ba wozanan daro mishettiis; qassi tookki shemppiis. **34** Eta, “Awan moogidetii?” yaagidi oichchin, “Godau, yaada be7a” yaagidi zaaridosona.

³⁵ Yesuusi afuxxiis. ³⁶ Hegaa gishshau, Aihu-dati, “Al77aazara i ai keenaa siiqiyakko be7ite!” yaagidosona.

³⁷ SHin etappe issooti issooti, “Hagee qooqe bitaniyaa xeelissidaagee ha bitanee haiqqenna mala teqqanau danddayennee?” yaagidosona.

Yesuusi Al77aazara Haiquwaappe Denttiis

³⁸ Yesuusi qassikka wozanappe qarettidi, Al77aazari moogettido gonggoluwaakko biis; he gonggoloi shuchchan qum77etti uttiis. ³⁹ Yesuusi, “SHuchchaa pogite!” yaagidi azaziis.

Haiqqida bitaniyaa michchiyaa Martta, “Godau, i haiqqoosappe oiddu gallassa gidido gishshau, ha77i xinqqana!” yaagaasu.

⁴⁰ Yesuusi Martto, “Ammaniyaabaa gidikko, neeni Xoossaa bonchchuwaa be7anaaga taani neeyyo yootabeikkinaa?” yaagiis. ⁴¹ Eti shuchchaa denttidosona; denttin Yesuusi saluwaa pude xeellidi, “Aawau, taani giyoogaa neeni siyido gishshau, nena galatais. ⁴² Neeni ubba wode siyivoogaa taani erais; shin hagan yuuyi aadhhdhidi eqqida asai neeni tana kiittidoogaa ammanana mala, hagaa taani eta gishshau gais” yaagiis. ⁴³ Yesuusi hegaa giidoogaappe guyyiyan, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Al77aazaraa, haa kiya!” yaagiis. ⁴⁴ Haiqqida bitaniyau kusheenne tohoi shaluwan qashetti uttidaashiininne a som77oikka afalan kametti uttidaashin kiyiis. Kiyin Yesuusi eta, “Birshshidi aggi bayite! Bo!” yaagiis.

*Kiristtoosa Bolli Maqettidosona
(Maatiyoosa 26:1-5; Marqqaosa 14:1-2;
Luqaasa 22:1-2)*

⁴⁵ Hegaa gishshau, Mairaamikko yiida Aihudatuppe daroti Yesuusi oottidoogaa be7idi, a ammanidosona. ⁴⁶ SHin etappe issooti issooti Parisaawetukko biidi, Yesuusi oottidoogaa eta u odidosona. ⁴⁷ Hegaappe guyyiyan, qeese halaqatinne Parisaaweti yaa7aa shiishshidi, “Ha bitanee daro wolqqaama malaataa oottiyo gishshau, ai oottanee? ⁴⁸ Nuuni a co77u giidi, aggi bayikko, asai ubbai a ammanana; qassi Roome biittaa asati yiidi, nu Beeta Maqidasiyaanne nu asaa xaissana” yaagidosona.

⁴⁹ Etappe issoi Qayaafa giyoogee, he laitti qeese ubbatu halaqa gididaagee, “Intte ainne erekketa! ⁵⁰ Asai ubbai xayiyogaappe asa ubbaa gishshau, issi asi haiqqiyoogee keha gidiyoogaa intte akeekite” yaagiis. ⁵¹ I hegaa baappe gibeenna; shin he laitti qeese ubbatu halaqa gidiyo gishshau, Yesuusi Aihuda asaa gishshau haiqqanau bessiyoogaa hananabaa yootiis. ⁵² Qassi Yesuusi Aihuda asaa xalaalaayyo haiqqenna; shin laaletti de7iya Xoossa naata issippe shiishshanau haiqqana.

⁵³ He gallassappe doommidi, eti a woranau maqettidosona. ⁵⁴ Hegaa gishshau, Yesuusi Aihudatu giddon qoncciyen yaa haa hemettibeenna; shin bazzuwaa lanqqiyan de7iya biitti, Efireema giyo qeeri katamaa biis. Biidi ba erissiyo ashkkaratuura he sohuwan takkiis.

⁵⁵ Aihudati Paasikaa bonchchiyo gallassai

matiis; qassi daro asai bana geeshshanau, Paasikaa bonchchiyo gallassai gakkanaappe kase he biittaappe Yerusalaame biis. ⁵⁶ Eti Yesuusa koyoosona; Beeta Maqidasiyan eqqidi, “Ai qoppeetii? Paasikaa bonchchiyoosaa Yesuusi yeennee?” yaagidi issoi issuwaa oichchidosona. ⁵⁷ Qassi qeesetu halaqatinne Parisaawetii Yesuusa qachchanau, i de7iyoosaa eriya ooninne banttayyo yootana mala azazidosona.

12

*Yesuusa SHittuwaa Tiyida Maccaasiyo
(Maatiyoosa 26:6-13; Marqqaosa 14:3-9)*

¹ Paasikaa bonchchiyo gallassaappe usupun gallassaa kasetidi, Yesuusi i haiquwaappe dentido Al77aazari de7iyo Biitaaniyaa giyo kata-maa biis. ² He sohuwan eti au kahuwaa kat-tidosona; Al77aazari aara issippe uttidaashin, Martta kahuwaa kattausu. ³ Mairaama daro miishshan baizettiya narddoose giyo geeshsha shittuwa ehaada, Yesuusa tohuwaa tiyaasu; tiyada ba binnaanan a tohuwaa quccaasu; keetta ubbai shittuwa sawuwan tonggu gees.

⁴ SHin Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe issoi, Yesuusa aatti immanaagee, Yihudaa Asqqorootu, ⁵ “Ha shittoi issi xeetanne ishatamu biran baizettin, aibissi birai hiyyeesau imettennee?” yaagiis. ⁶ I kaiso gidido gishshau, hegaa giisippe attin, hiyyeesau qarettidi gibeenna; i miishshaa qarcciitaa oiqqiyaagaa gidiyo gishshau, ubba wode appe baayyo ekkees.

⁷ Yesuusi, “Bau de7iyaabaa taani moogettiyo gallassau minjju; o aggit. ⁸ Hiyyeesati ubba wode

inttenaara de7ana; shin taani ubba wode inttenaara de7ikke” yaagiis.

⁹ Aihudatuppe daro asai Yesuusi Biitaaniyan de7iyoogaa siyidi, yaa biis; eti Yesuusa be7ana gishsha xalaalau gidennan, i haiquwaappe denttido Al77aazarakka be7anau biidosona. ¹⁰ Hegaa gishshau, qeese halaqati Al77aazarakka qassi woranau maqettidosona. ¹¹ Aissi giikko, Al77aazara gaasuwani daro Aihudati banttana kaalettiyaageeta aggi bayidi, Yesuusa ammanoosona.

*Yesuusi Bonchchuwan Yerusalaame Geliiis
(Maatiyoosa 21:1-11; Marqqaosa 11:1-11;
Luqaasa 19:28-40)*

¹² Wonttetta gallassi Paasikaa bonchchiyoosaa yiida daro asai Yesuusi Yerusalaame biyoogaa siyiis. ¹³ Siyidi zambbaa haittaa oiqqidi, a mokkanau kiyidosona. Bantta qaalaan xoqqu oot-tidi,

“Xoossai galatetto!

Xoossa sunttan yiya Israa7eela kawoi anjet-tidaagaal!”
yaagidosona.

¹⁴⁻¹⁵ Xoossa maxaafai,
“Xiyoone katamau, yayyoppa!

Be7a, ne kawoi hare maraa bolli uttidi yees”
giyoogaadan, Yesuusi hare maraa demmidi, a tog-giis.

¹⁶ Yesuusi erissiyo ashkkarati hegaa kase akeek-ibookkona; shin Yesuusi bonchchettidoogaappe guyyyiyan, Xoossa maxaafai hegaa ubbaa giidoogaanne qassi etikka hegaa ubbaa Yesuusayyo oottidoogaa hassayidosona.

17 Al77aazari moogettido gonggoluwaappe Yesuusi a xeesidi, haiquwaappe denttido wode, Yesuusaara de7iya daro asai Yesuusayyo markkattiiis. **18** Daro asai a mokkanau kiyidoogee, i he wolqqaama malaataa oottido gishshassa. **19** Hegaa gishshau, Parisaaweti issoi issuwaa, “Intte ainne oottanau danndayennaagaa be7eetii! Be7ite, dere ubbai a geeduwaa kaallees” yaagidosona.

20 Paasikaa bonchchiyo gallassi goinnanau Yerusalaame biidaageetu giddon issi issi Girike asati de7oosona. **21** Eti Galiila biittan Beetasaida giyo katamaappe yiida Piliphphoosakko biidi, “Godau, nuuni Yesuusa be7anau koyoos” yaagidi woossidosona. **22** Piliphphoosi biidi, Inddiraasayyo odiis; odin naa77aikka biidi, Yesuusayyo odidosona.

23 Yesuusi etau hagaadan yaagiis; “Taani, Asa Na7ai, bonchchettiyo saatee gakkiis. **24** Taani intteeyyo tumaa odais; issi gistte aifiyaa biittan wodhdhada wooqqana xayikko, barkka attausu. SHin he gisttee aifiyaa wooqqikko, daro aifiyaa aifausu. **25** Ba shemppuwaa siiqiya ooninne bashshees; qassi ba shemppuwaa ha sa7an ixxiya ooninne merinaa de7uwau ashshees. **26** Ooninne tau oottikko, tana kaallanau bessees; qassi taani de7iyoosan ta ashkkaraikka de7ana. Tau oottiya oonanne, ta Aawaikka a bonchchana.

27 “Ha77i ta shemppoi daro un77ettiis; yaatin woigoo? Taani, ‘Ta Aawau, tana ha saateeppe ashsharkkii’ yaagoo? Chii, taani ha saatiyan yiidoogee hagaa gishshassa. **28** Ta Aawau, ne sunttaa bonchcha” yaagiis.

He wode saluwaappe, “Taani ta sunttaa bonchchaas; qassikka gujjada bonchchana” yaagiya qaalai yiis.

²⁹ He sohuwan eqqida daro asai he qaala siyidi, “Hegee dadaa” yaagiis.

Harati qassi, “Kiitanchchai ayyo haasayiis” yaagidosona.

³⁰ Yesuusi zaaridi eta, “Ha qaalai intte gishshau yiidoogaappe attin, ta gishshassa gidenna.

³¹ Ha sa7ai pirddettiyo wodee ha77a; ha sa7aa haariyaagee ha77i kare olettana. ³² Qassi taani masqqaliyaa bolli kaqettiyo wode, asa ubbaa taakko ekkana” yaagiis. ³³ I hegaa giidoogee ai mala haiquwaa i haiqqanaakkonne eta erissanaassa.

³⁴ Daro asai zaaridi Yesuusa, “Nu higgee Kirist-toosi merinau de7iyoogaa odee. Yaatin, neeni woigada, ‘Asa Na7ai masqqaliyaa bolli kaqettana’ gai? He Asa Na7ai oonee?” yaagidosona.

³⁵ Yaagin Yesuusi, “Poo7oi inttenaara guutta wodiyaa takkana. Intteyyo xumenna mala, poo7oi de7ishin, poo7uwaa hemettite. Xuman hemettiya urai au biyaakkonne erenna.

³⁶ Poo7uwaa asa gidana mala, intteyyo poo7oi de7ishin, poo7uwaa ammanite” yaagiis.

Aihudati Ammanennan Ixxido Hanotaa

Yesuusi hegaa haasayidoogaappe guyyiyan, biidi etappe geemettiis. ³⁷⁻³⁸ I hegaa keena wolqqaama malaataa eta sinttan oottikkokka, hananabaa yootiya Isiyaasi,

“Godau, nu markkatettaa ooni ammanidee?

Godai ba wolqqaam oona bessidee?”

giidoogee tuma gidana mala, eti a ammani-bookkona.

³⁹⁻⁴⁰ Isiyaasi qassikka,
“Eta aifee xeellenna mala,
eta wozanaikka akekenna mala,
eti Xoossaakko simmin, i eta pattenna mala,
Xoossai eta aifiyaa qooqissiis.

Eta wozanaa dammissiis”
giido gishshau, eti ammananau danddayi-bookkona.

⁴¹ Isiyaasi Yesuusa bonchchuwaa be7ido
kishshaunne qassi abaa haasayido gishshau,
hegaa giis.

⁴² Hegaa gidinkka, harai atto Aihudatu
halaqatuppekka daroti Yesuusa ammanidosona.
SHin Parisaaweti banttana Aihudatu woosa
keettaappe kessoosona giidi yayyido gishshau,
ammanida giidi markkattibookkona. ⁴³ Aissi
giikko, eti Xoossaa sabaappe aattidi, asa sabaa
siiqidosona.

⁴⁴ Yesuusi ba qaalaat xoqqu oottidi yaagiis;
“Tana ammanniya ooninne tana kiittidaagaakkka
ammanniyoogaappe attin, ta xalaalaa
ammanenna. ⁴⁵ Tana be7iya ooninne tana
kiittidaagaakkka be7ees. ⁴⁶ Tana ammanniya
ubbai xuman de7enna mala, taani poo7o gidada
sa7aa yaas. ⁴⁷ Ta qaalaat siyidi azazettenna
uraa oonanne taani pirddikke; aissi giikko,
taani sa7aa ashshanau yiidoogaappe attin,
pirddanau yabeikke. ⁴⁸ Tana ixxiya oonanne
qassi ta qaalaat ekkenna oonanne pirddiyaagee
de7ees. Taani yootido qaalai wurssettaa gallassi
he uraa pirddana. ⁴⁹ Aissi giikko, taani hagaa

taappe haasayabeikke; shin tana kiittida ta Aawai taani gaanaagaanne haasayanaagaa tana azaziis. ⁵⁰ Qassi a azazoi merinaa de7uwaa ehiyoogaa taani erais; hegaa gishshau, taani yootiyoogee ta Aawai tana yoota giidi odidoogaa” yaagiis.

13

Yesuusi Ba Erissiyo Ashkkaratu Gediyaan Meecciis

¹ Paasikaa bonchchiyo gallassai gakkanaappe kasetidi, ha sa7aappe shaahettidi, Aawaakkko biyo wodee gakkidoogaa Yesuusi eriis; ha sa7an de7iya baageeta ubba wode siiqiis; wurssettai gakkanaassi eta siiqiis.

² Yesuusinne erissiyo ashkkarati kahuwaa miishin, Simoona na7aa Yihudaa Asqqorootu Yesuusa aatti immanaadan, xalahe halaqai a qofissi wottiis. ³ Yesuusi ba Aawai ubbabaa a kushiyen wottidoogaa, qassi Xoossa matappe i yiidoogaanne, simmidi akko baanaagaa eriis.

⁴ Yesuusi miyoosaappe denddi eqqidi, bolla bagga maayuwaa qaari wottidi, pooxaa ba xeessan gixxiis. ⁵ Hegaappe guyyiyan, haattaa kuixaaruwan tigidi, ba erissiyo ashkkaratu tohuwaa meecciyogaanne ba xeessan gixxido pooxan qucciyooogaa doommiis.

⁶ Yesuusi Simoon PHeexiroosakko yin PHeexiroosi, “Godau, neeni ta tohuwaa meeccanau hanaiyye?” yaagiis.

⁷ Yesuusi zaaridi a, “Taani oottiyoogaa neeni ha77i erakka; shin guyyeppe akekana” yaagiis.

⁸ Yaagin PHeexiroosi, “Neeni ta tohuwaa mulekka meeccakka!” yaagiis.

Yesuusi a, “Taani ne tohuwaa meeccana xayikko, neeyyoonne taayyoonne issippetetti baawa” yaagidi zaariis.

⁹ Yaagin PHeexiroosi Yesuusa, “Godau, yaatikko, ta tohuwaa xalaalaa meeccoppa; ta kushiyaakka ta huuphiyaakka meecca!” yaagiis.

¹⁰ Yesuusi zaaridi, “Bollaa meecettiichchida urai ooninne tohoppe harabaa meecettanau koshshenna; ayyo ubbasaikka geeshsha. Qassi inttekka geeshsha; shin ubbai geeshsha gidekketa” yaagiis. ¹¹ Aissi giikko, Yesuusi bana aatti immana urai oonakkonne erees; i, “Intte ubbai geeshsha gidekketa” giidoogee hegaassa.

¹² Eta tohuwaa meeccidoogaappe guyyiyan, Yesuusi ba maayuwaa maayidi, ba sohuwaa guyye simmidi biidi uttiis; uttidi eta yaagiis; “Taani intteyyo oottidoogaa akeekeetii? ¹³ Intte tana tamaarissiyaagoonne Godau geeta; taani he intte giyoogaa gidiyo gishshau, loittideta. ¹⁴ Taani intteyyo Godanne inttena tamaarissiyaagaa gidaidda, intte tohuwaa meeccidabaa gidikko, inttekka issoi issuwaa tohuwaa meeccanau bessees. ¹⁵ Aissi giikko, taani intteyyo oottidoogaadan, inttekka oottana mala, intteyyo leemiso gidaas. ¹⁶ Taani intteyyo tumaa odais; ashkkari ba godaappe aadhdhenna. Qassi kiitettida uraikka bana kiittidaagaappe aadhdhenna. ¹⁷ Intte hegaa eridi oottiyaabaa gidikko anjjettidaageeta.

¹⁸ “Taani intte ubbaabaa haasayikke. Taani dooridoogeeta erais; shin Xoossa maxaafai, ‘Taani barssidoogee ta kushiyaa saxxiis’ giidoogee tuma gidanau bessees. ¹⁹ Hegee haniyo wode

taani tana gidiyoogaa intte ammanana mala, hegee hananaappe kasetada intteyyo haara odais. ²⁰ Taani intteyyo tumaa odais; taani kiittiyo oonanne mokkiya urai tanakka mokkees; qassi tana mokkiya ooninne tana kiittidaagaa mokkees” yaagiis.

*Yesuusi Bana Aattidi Immanaagee Oonakko
Kasetidi Odiis
(Maatiyoosa 26:20-25; Marqqaosa 14:17-21;
Luqaasa 22:21-23)*

²¹ Yesuusi hegaa haasayidoogaappe guyyiyan, ba wozanan daro metootiis; metootidi, “Taani intteyyo tumaa odais; tana intteppe issoi aatti immana” giidi qoncciyan odiis.

²² I obaa haasayiyaakkonne, erissiyo ashkkaratuyyo mulekka erettennan ixxin, issoi issuwaa xeellidosona. ²³ Erissiyo ashkkaratuppe issoi, Yesuusi siiqiyoogee, Yesuusa matan uttiis. ²⁴ Hegaa gishshau, Simoon PHeexiroosi he erissiyo ashkkaraa qim77otidi, “I oona giyaakko, ane a oichcha” yaagiis.

²⁵ Hegaa gishshau, he erissiyo ashkkarai Yesuusa haittaakko shiiqidi, “Godau, i oonee?” yaagiis.

²⁶ Yesuusi zaaridi, “Taani oittan cambbaa tushkkada immiyoogee a” yaagiis. Qassi oittaa mentti ekkidi, cambbaa tushkkidi, Simoona na7aa, Yihudaa Asqqorootuyyo immiis.

²⁷ Yihudai oittaa menttetaa ekkidoogaappe guyyiyan, Seexaanai sohuwaarakka Yihudan geliis. Yesuusi a, “Neeni oottanaagaa eesuwan ootta!” yaagiis. ²⁸ SHin he sohuwan uttidaageetuppe ooninne Yesuusi hegaa a

aissi giidaakkonne eribeenna. ²⁹ Yihudai miishshaa qarcciitaa oiqqiyo gishshau, erissiyo ashkkaratuppe issooti issooti Yesuusi Yihudaa, “Paasikaa bonchchiyo gallassau banttana koshshiyaabaa baada shamma woi hiyyeesau muxuwaataa imma giis” yaagidi qoppidosona.

³⁰ Yihudai oittaa me7ettaa ekkidi, sohuwaarakka kare kiyiis; he wode sa7ai qamma.

Ooratta Azazuwaa

³¹ Yihudai kare kiyidoogaappe guyyiyan, Yesuusi yaagiis; “Ha77i taani Asa Na7ai bonchchettaas: Xoossaikka ta baggaara bonchchettiis. ³² Xoossai ta baggaara, Asa Na7aa baggaara bonchchettikko, i ba huuphen tana Asa Na7aa bonchchana; qassi i tana sohuwaara bonchchana. ³³ Ta naatoo, taani inttenaara dero wodiyaa gam77ikke. Intte tana koyana; shin taani Aihudata, ‘Taani biyoosaa intte baanau danddayekketa’ giidoogaadan, intteyyookka ha77i odais. ³⁴ Taani inttena ooratta azazuwaa azazais; issoi issuwaa siiqite. Taani inttena siiqidoogaadankka, intte issoi issuwaa siiqana bessees. ³⁵ Intte issoi issuwaara siiqettikko, ta erissiyo ashkkarata gidiyoogaa asai ubbai erana” yaagiis.

PHeexiroosi Kaddanaagaa Yesuusi Kasetidi Odiis
*(Maatiyoosa 26:31-35; Marqqaosa 14:27-31;
 Luqaasa 22:31-34)*

³⁶ Simoon PHeexiroosi Yesuusa, “Godau, neeni au bai?” yaagiis.

Oichchin Yesuusi zaaridi, “Taani biyoosaa neeni ha77i tana kaallanau danddayakka; shin guyyeppe kaallana” yaagiis.

³⁷ Yaagin PHeexiroosi, “Godau, taani nena ha77i kaallanau aissi danddayikkinaa? Taani ne gishshau, haiqqanaukka giiga uttaas!” yaagiis.

³⁸ Yesuusi zaaridi, “Ta gishshau haiqqanau hai tumu giiga uttadii? Taani neeyyo tumaa odais; kuttoi waassanaappe kase, neeni tana heezzutoo kaddana” yaagiis.

14

Aawaakko Efya Ogee Yesuusa

¹ Yesuusi erissiyo ashkarata, “Intte wozanai hirggoppo; Xoossaammanite; tanakka ammanite. ² Ta Aawaa keettan daro sohoi de7ees. Hegaa gidennaakko, taani intteyyo hegaa yootikke; taani intteyyo sohuwaa giigissanau bais. ³ Taani baada sohuwaa giigissoogaappe guyyiyan, taani de7iyoosan inttekka de7ana mala, simmada yaada inttena taakko ekka efaana. ⁴ Qassi intte taani biyo ogiyaa ereeta” yaagiis.

⁵ Yaagin Toomaasi, “Godau, neeni biyoosaa nuuni erokko; ogiyaa waanidi eranau danddayiyoonii?” yaagiis.

⁶ Yesuusi zaaridi, “Ogee, tumainne de7oi tana; ta baggaarappe attin, ooninne ta Aawaakko baanau danddayenna. ⁷ Intte tana eriyaabaa gidiyaakko, ta Aawaakka erana; ha77ippe doommidi, intte a ereetanne qassi a be7ideta” yaagiis.

⁸ Piliphphoosi Yesuusa, “Godau, Aawaa nuna bessa; hegee nuuyyo gidana” yaagiis.

⁹ Yesuusi zaaridi yaagiis; “Taani hagaa keena wodiyaa inttenaara de7inkka, tana erikkii Piliphphoosaa? Tana be7ida urai Aawaakkka be7iis; yaatin, neeni woigada, ‘Aawaa nuna bessa’ gai? ¹⁰ Taani Aawaa giddon de7iyoogaa qassi Aawaikka ta giddon de7iyoogaa neeni ammanikkiyye? Taani intteyyo odiyo qaalaat taani taappe odikke; shin ta giddon de7iya Aawai ba oosuwaa oottees. ¹¹ Taani Aawaa giddon de7iyoogaaninne qassi Aawaikka ta giddon de7iyoogan tana ammanite; hegee xayikko, abau a oosuwaabau tana ammanite.

¹² “Taani intteyyo tumaa odais; tana ammaniya urai taani oottiyo oosuwaa oottana. Taani Aawaakko biyo gishshau, he urai hagaappe aadhdhiya oosuwaa oottana. ¹³ Aawai Na7aa baggaara, ta baggaara bonchchettana mala, ta sunttan intte woossiyo ubbabaa taani intteyyo polana. ¹⁴ Intte ta sunttan tana ai oichchikkokka, taani polana.

¹⁵ “Intte tana siiqiyaabaa gidikko, ta azazuwaa naagana. ¹⁶⁻¹⁷ Taani Aawaa woossana; inttenaara merinau de7ana mala, tumatettaa Ayyaanaa, hara minttettiyaagaa intteyyo i immana. Ha sa7ai he tumatettaa Ayyaanaa be7ennaagaanne erennaagaa gidiyo gishshau, a ekkanaau danddayenna; shin i inttenaara de7iyo gishshaunne intte giddon de7ana gishshau, intte a ereeta.

¹⁸ “Taani inttena intterkka yeggabeikke; taani simmada inttekko yaana. ¹⁹ Guutta wodiyaaappe guyyiyan, sa7ai tana naa77antto be7enna; shin

intte tana be7ana; taani paxa de7iyo gishshau, inttekka qassi paxa de7ana. ²⁰Taani ta Aawaa gid-don de7iyoogaanne intte ta giddon de7iyoogaa, qassi taani intte giddon de7iyoogaanne intte he gallassi erana.

²¹ “Ta azazoi a matan de7iyo asi, qassi he aza-zuwaakka naagiyaagee, i tana siiqiya asa. Tana siiqiya asa ta Aawaikka siiqees; taanikka a siiqais. Taani ayyo qonccana” yaagiis.

²² Yihudaa Asqqoroota gidenna Yihudai Yesuusa, “Godau, neeni ne huuphiyaa sa7aa bessennan, nuna bessana giyoogaa woigada gai?” yaagiis.

²³ Yaagin Yesuusi, “Tana siiqiya ooninne ta qaalaa naagana; ta Aawai a siiqana; qassi ta Aawainne taaninne akko yiidi, aara de7ana.

²⁴ Tana siiqenna urai ooninne ta qaalau azazettenna; intte siyiyo qaalai tana kiittida Aawaagaa gidiyoogaappe attin, taagaa gidenna.

²⁵ “Taani inttenaara issippe de7aidda hagaa intteyyo odaas; ²⁶ shin Geeshsha Ayyaanai, mint-tettiyaagee, Aawai ta sunttan kiittanaagee, int-tena ubbabaa tamaarissana. Taani intteyyo odido ubbabaakka inttena hassayissana.

²⁷ “Taani sarotettaa inttenaara wottais; ta sarotettaa intteyyo immais. Taani sa7ai immiyo sarotettaa malaa immikke. Intte hirggoppitenne yayyoppite. ²⁸ Taani intteyyo, ‘Taani bais; shin simmada inttekko yaana’ giidoogaa siyideta; intte tana siiqidobaa gidiyaakkko, taappe Aawai dariyo gishshau, taani Aawaakkko biyoogan intte ufaittana shin. ²⁹ Hegee haniyo wode intte

ammanana mala, hegee hanennan de7ishin, haara kasetada taani intteyyo odarggaas.

³⁰ “Ha sa7aa haariyaagee yiyo gishshau, taani hagaappe sinttan inttenaara keehi haasayikke. Tana i ainne oottanau danddayenna. ³¹ SHin taani Aawaa siiqiyoga sa7ai eranau bessees; qassi taanikka Aawai tana azazidoogaadan oot-tais. Denddi eqqite; hagaappe boos.

15

Woiniyaa Giyo Turaayyo Tumu Anoi Yesuusa

¹ “Taani woine giyo turaayyo tumu ano; goshshanchchai ta Aawaa. ² Ta giddon de7iya aife aifenna turaa mara ubbaa i karees; aifiya turaa mara ubbai kaseegaappe keehi aifanaadan, he maraa xeeraa i qanxxana. ³ Taani intteyyo ha77i odido qaalaa gaasawan, intte geeshsha. ⁴ Ta giddon de7ite; taanikka intte giddon de7ana. Woiniyaa turaa marai anoora issippe de7ennan xayikko, he marai barkka aife aifanau danddayennaagaadan, inttekka ta giddon de7ennan xayikko, aife aifanau danddayekketa.

⁵ “Taani woine turaayyo ano; intte he turaa marata. Ta giddon de7iya urai, taanikka a giddon de7iyo urai, daro aife aifana; aissi gi-ikko, taani bainnan intterkka ainne oottanau danddayekketa. ⁶ Ta giddon de7enna urai tura maradan, karen yeggin melana; melidaagaa shi-ishshidi taman wottin, i eexxana. ⁷ Intte ta giddon de7ikko, qassi ta qaalaikka intte giddon de7ikko, intte koyidobaa aiba gidinkka woossite; intte ekkana. ⁸ Intte daro aifiya aifikkonne qassi

ta erissiyo ashkkarata gidikko, hegan ta Aawai bonchchettana. ⁹ Aawai tana siiqidoogaadan, taanikka inttena siiqaas; ta siiquwan de7ite. ¹⁰ Taani ta Aawaa azazuwaa naagada a siiquwan de7idoogaadan, inttekka ta azazuwaa naagikko, ta siiquwan de7ana.

¹¹ “Ta ufaissai inttenaara de7ana malanne, inttekka daro ufaittana mala, taani hagaa intteyyo yootaas. ¹² Ta azazoi hagaa; taani inttena siiqiyoogaadan, inttekka issoi issuwaara siiqettite. ¹³ Ba shemppuwaa ba laggiyaayyo aattidi immiyoogaappe aadhdiya siiqoi oyoyookka baawa. ¹⁴ Taani inttena azazidobaa ubbaa oottikko, intte ta laggeta.

¹⁵ “Ashkkarai ba godai oottiyoobaa erenna gishshau, taani inttena hagaappe sinttau ashkkarata giikke; shin taani inttena ta laggeta gaas. Aissi giikko, ta Aawaappe siyido ubbabaa taani intteyyo yootaas. ¹⁶ Taani inttena dooridoogaappe attin, intte tana dooribekketa. Intte biidi aifiyaa aifana mala, taani inttena sunttaas. Qassi Aawaikka intte ta sunttan woossidobaa ubbaa immana. ¹⁷ Taani inttena azaziyoogee hagaa; issoi issuwaara siiqettite.

Yesuusi Ha Sa7ai Ixxiyoogaa Odiis

¹⁸ “Sa7ai inttena ixxiikko, kasetidi tana ixxidoogaa akekite. ¹⁹ Intte sa7aabaa gididaakkko, sa7ai babaadan inttena siiqana; shin taani inttena sa7aappe dooridoogaappe attin, intte sa7aabaa gidekketa; sa7ai inttena ixxiyoogee hegaassa. ²⁰ ‘Ashkkarai ba godaappe dareenna’ gaada taani

intteeyyo odidoogaa hassayite. Eti tana yedettidabaa gidikko, inttenakka yedettana. Eti ta qaalaanagidabaa gidikko, intte qaalaakknaagana. ²¹ SHin eti tana kiittidaagaa erenna gishshau, ha ubbaa ta gaasawan eti intte bolli wottana. ²² Taani yaada etau odennabaa gidiyaakkko, etau nagara gidenna; shin ha⁷⁷i eti oottiyo nagaraa gaasoyiyooobi baawa. ²³⁻²⁴ Tana ixxiyaagee ta Aawaakkka ixxees. Ooninne oottibeenna oosuwaa eta giddon taani oottabeennabaa gidiyaakkko, etau nagara gidennan attana; shin ha⁷⁷i eti taani ootrido oosuwaa be⁷idi, tanakka ta Aawaakkka ixxidosona. ²⁵ SHin eta higgiyan, ‘Tana coo ixxidosona’ geetettidi xaafettidaagee polettana mala, hagee hanii.

²⁶ “SHin Aawaappe yiya tumatettaa Ayyaanai minttettiyaagee yaana. Taani Aawaappe intteeyyo a yeddana; qassi i tabaa markkattana. ²⁷ Inttekka qassi kaseesappe doommidi, tanaara de⁷iyo gishshau, tabaa markkattana.

16

Geeshha Ayyaanaa Oosuwaa

¹ “Taani hagaa intte xubettenna mala, intteeyyo odaas. ² Eti inttena bantta Aihuda woosa keetaappe kessi yeddana. Hegaa bolli qassi inttena woriya urai Xoossau oottiyoobaa au milatiyo wodee yaana. ³ Eti hegaa intte bolli oottiyoogee tananne Aawaa erenna gishshassa. ⁴ SHin eti hegaa intte bolli oottiyo wodee gakkiyo wode, taani intteeyyo odidoogaa intte hassayana mala, taani intteeyyo hagaa odaas.

“Taani inttenaara de7iyo gishshau, koiro hegaa intteyyo odabeikke. ⁵ SHin ha77i taani tana kiittidaagaakko bais; shin inttепpe ooninne, ‘Au bai?’ giidi tana oichchiyai baawa. ⁶ SHin taani hagaa odido gishshau, intte wozanan daro azzanoi de7ees. ⁷ SHin taani intteyyo tumaa odais; taani biyoogee intteyyo keha. Aissi giikko, taani baana xayikko, minttettiyaagee inttekko yeenna; shin taani biikko, a inttekko yeddana. ⁸ Qassi minttettiyaagee yiidi, nagaraabaa, xillotettaabaanne pirddaabaa ha sa7aa asaa erissana. ⁹ Nagaraabai asai tana ammanenna gishshassa. ¹⁰ Xillotettaabai qassi taani Aawaakkko biyo gishshau, intte tana naa77anttuwaa be7ekketa. ¹¹ Xoossa pirddaabai qassi sa7aa haariyaagee pirddettichchido gishshassa.

¹² “Taani intteyyo odiyoobai darobai de7ees; shin ha77i intteyyo gelenna. ¹³ Tumatettaa Ayyaanai yiyo wode, inttena tumatetta ubbaakkko efaana. Aissi giikko, i ba siyidobaa odanaappe attin, baappe ainne odenna. Qassi sinttappe yaanabaa intteyyo i odana. ¹⁴ I tana bonchchana; aissi giikko, i taayyo de7iyaabaappe ekkidi, intteyyo odana. ¹⁵ Aawau de7iyaabai ubbai tabaa; minttettiyaagee tau de7iyaabaappe ekkidi, intteyyo odana taani giidoogee hegaassa.

Intte Azzanoi Ufaissau Laamettana

¹⁶ “Guutta wodeppe guyyiyan, intte tana be7ekketa; qassi guutta wodeppe guyyiyan, intte tana be7ana” yaagiis.

¹⁷ Erissiyo ashkkaratuppe issooti issooti bantta giddon, “‘Guutta wodeppe guyyiyan, intte tana

be7ekketa; qassi guutta wodeppe guyyiyan, intte tana be7ana; aissi giikko, taani Aawaakko bais' giyoogee hegee woigiyoogee?" yaagidosona.
18 "Guutta wodeppe guyyiyan' giyoogee woigiyoogee? I aibau haasayiyaakkonne nuuyyo erettenna" yaagidosona.

19 Eti bana oichchanau koyiyoogaa Yesuusi eridi, eta yaagiis; "Taani, 'Guutta wodeppe guyyiyan, intte tana be7ekketa; qassi guutta wodeppe guyyiyan, intte tana be7ana' giidoogau intte issoi issuwaa oichcheetii? **20** Taani intteyyo tumaa odais. Intte yeekkananne koizzana; shin ha sa7ai ufaittana. Qassi intte azzanana; shin intte azzanoi ufaissa gidana. **21** Issi maccaasiyaa na7a yelana haniyo wode, ba maareetaa wodee gakkido gishshau, he maaretaabaa hirggausu; shin na7a yelidoogaappe guyyiyan, na7i ha sa7an yelettido ufaissaa gishshau, ba maareetaa hassayukku. **22** Hegaa gishshau, inttekka intte wozanan hirggeeta; shin taani naa77anttuwaa inttena be7ana; qassi intte wozanai keehi ufaittana; intte ufaissaa ooninne intteppe ekkenna.

23 "He gallassi intte tana ainne woossekketa. Taani intteyyo tumaa odais; intte ta sunttan woossiyoobaa ubbaa Aawai intteyyo immana. **24** Ha77i gakkanaassikka ta sunttan ainne woossibeekketa; intte ufaissai polettana mala, Xoossaan woossite; intte ekkana.

25 "Hagaa taani intteyyo leemisuwan yootaas; shin taani leemisuwan yootenna wodee yaana; shin Aawaabaa taani intteyyo qoncciyen odana.
26 Taani he gallassi, intte ta sunttan Aawaa

woossana; qassi intte gishshau, taani Aawaa woossana giikke. ²⁷ Aissi giikko, Aawai ba huuphen inttena siiqees; intte tana siiqiyo gishshaunne taani Aawaa matappe yiidoogaa ammanido gishshau, i inttena siiqees. ²⁸ Taani Aawaa matappe sa7aa yaas; qassi sa7aa aggada Aawaakkko baana” yaagiis.

²⁹ Erissiyo ashkkarati zaaridi Yesuusa, “Be7a, ha77i neeni qonccian haasayaasa; leemison ainne haasayakka. ³⁰ Neeni ubbabaa eriyoogaa nuuni ha77i eroos; qassi nena ooninne oichchana mala, neeni koyennaaga eroos. Hegee nuna neeni Xoossaappe yiidoogaa ammanttees” yaagidosona.

³¹ Yaagin Yesuusi zaaridi eta, “Ha77i amma-neetii? ³² Be7ite, intte intte soo intte soo laalettiyo wodeenne ta xalaalaa yeggi bayiyo wodee yaana; ha77ikka yiichchiis. SHin Aawai tanaara de7iyo gishshau, ta xalaalaa gidikke. ³³ Intte ta giddon de7iiddi, saro de7ana mala, taani hagaa intteyyo odaas. Sa7an intte waayettana. SHin minnite; taani sa7aa xoonaas” yaagiis.

17

Yesuusa Woosaa

¹ Yesuusi hegaa haasayidoogaappe guyyiyan, pude saluwaa xeellidi, hagaadan yaagiis; “Aawau, wodee gakkiis; ne Na7ai nena bonchchana mala, neeni ne Na7aa bonchcha. ² Aissi giikko, neeni

ayyo immido ubbau merinaa de7uwaa i im-mana mala, asa ubbaa bollan ayyo maataa im-madasa. ³ Asai nena issi Xoossaa gididaagaa erana malanne, qassi neeni kiittido Yesuus Kiristoosa erana mala, hagee merinaa de7o. ⁴ Neeni taayyo oottanau immido oosuwaa polada, nena sa7an bonchchaas. ⁵ Ha77ikka qassi Aawau, sa7ai merettanaappe kase ne matan taayyo de7iya bonchchuwan ne sinttan tana bonchcha.

⁶ “Sa7aa asaappe neeni tau immidoogeeta ne-naara eretissaas; eti neegeeta; qassi neeni eta tau immadasa. Eti ne qaalaukka azazettidosona. ⁷ Ha77i neeni tau immido ubbabai neeppe yiidoogaa eti eroosona. ⁸ Aissi giikko, neeni tau immido qaalaa taani etaui immaas; etikka he qaalaa ekkidosona. Taani ne matappe yiidoogee tuma gidiyoogaa eroosona; eridi neeni tana kiitti-doogaakka ammanidosona.

⁹ “Taani etaui woossais; sa7au nena woossikke. SHin neeni tau immido asau woossais; aissi giikko, eti neegeeta. ¹⁰ Tau de7iya ubbabai nebaa; qassi neeyyo de7iya ubbabaikka tabaa. Taani eta baggaara bonchchettaas. ¹¹ Taani hagaappe guyyiyian, sa7an de7ikke; eti sa7an de7oosona; taani ha77i neekko bais. Geeshsha Aawau, ha neeni tau immidoogeeti neeninne taani issuwaa gidiyoogaadan, eti issuwaa gidana mala, eta ne sunttan naaga. ¹² Taani etaara sa7an de7aidda, neeni tau immido ne sunttaa wolqqan eta naagaas. Taani eta naagaas; Xoossaa maxaafai giidoogee polettana mala, xayoi bessiyo uraappe attin, etappe harai ooninne xayibeenna.

¹³ “Ha77i taani neekko bais; eta wozanan

ta ufaissai polettana mala, hagaa taani sa7an haasayaais. ¹⁴ Taani etau ne qaala immaas; taani sa7aassa gidennaagaadan, etikka sa7aassa gidenna gishshau, sa7ai eta ixxiis. ¹⁵ Neeni xalahiyaappe eta naagana mala woossiyoogaappe attin, sa7aappe kessana mala woossikke. ¹⁶ Taani sa7aassa gidennaagaadan, etikka sa7aassa gidokkona. ¹⁷ Neeni tumatettan eta nebaa ootta; ne qaalaikka tumatettsa. ¹⁸ Neeni tana sa7aa kiittidoogaadan, taanikka eta sa7aa kiittaas; ¹⁹ qassi eti tumatettan nebaa gidana mala, eta gishshau, taani ta huuphiyaa neeyyo immais.

²⁰ “Taani eta xalaalau woossikke; shin eti qaala yootin, tana ammanidaageetuyyookka woossais. ²¹ Eti ubbai issuwaa gidana mala, taani woossais. Aawau, neeni ta giddon de7iyoogaadan, qassi taanikka ne giddon de7iyoogaadan, eti nu giddon de7ona. Qassi neeni tana kiittidoogaa sa7ai ammanana mala, eti issuwaa gidona. ²² Neeninne taani issuwaa gidiyoogaadan, eti issuwaa gidana mala, neeni tana bonchchidoogaadan, taanikka eta bonchchaas. ²³ Taani eta giddon de7in, neeni ta giddon de7in, qassi neeni tana siiqiyogaadan, etakka siiqidoogaanne tana sa7aa kiittidoogaa sa7ai eranaadan, eti muleera issuwaa gidona.

²⁴ “Aawau, sa7ai merettanaappe kase neeni tana siiqido gishshau, tau immido ta bonchchuwa eti be7ana mala, neeni tau immidoogeeti taani de7iyoosan tanaara de7ana mala koyais.

²⁵ “Xillo Aawau, sa7ai nena erenna; shin taani nena erais. Qassi neeni tana kiittidoogaa hageeti

eroosona. ²⁶ Neeni tana siiqido siiqoi eta giddon de7ana mala, qassi taanikka eta giddon de7ana mala, taani ne sunttaa eta erissaas; sinttaukka erissana” yaagiis.

18

*Yesuusi Ba Morkketu Kushiyan Oiqettiis
(Maatiyoosa 26:47-56; Marqqaosa 14:43-50;
Luqaasa 22:47-53)*

¹ Yesuusi hegaa giidi, Xoossaa woossidoogaappe guyyyian, ba erissiyo ashkkaratuura Qediroona giyo shaafaa pinniis. He sohuwan daro wogarai de7ees; Yesuusinne erissiyo ashkkarati he wogaraa giddo gelidosona. ² Yesuusa aatti immida Yihudai he sohuwaa erees; aissi giikko, Yesuusi ubba wode ba erissiyo ashkkaratuura hegan shiiqees. ³ Hegaa gishshau, Yihudai paanoosiyaa, xomppiyaa, tooraanne gonddalliyaa oiqqida daro wotaaddaratanne qassi qeese halaqatinne Parisaaweti yeddido Beeta Maqidasiyaa wotaaddarata kaaletti ekkidi, he sohuwaa biis.

⁴ Yesuusi bana gakkana haniya ubbabaa eridi, gaxi kiyidi, “Oona koyeetii?” yaagiis.

⁵ Yaagin eti zaaridi, “Naazireeta Yesuusa koyoos” yaagidosona.

Yesuusi zaaridi, “Taani a” yaagiis.

Yesuusa aatti immida Yihudaikkha hegan etaara eqqiis; ⁶ Yesuusi, “Taani a” giido wode, eti guyyekko shiiqidi, sa7an kunddidosona. ⁷ Yesuusi qassikka, “Oona koyeetii?”

Yaagin eti, “Naazireeta Yesuusa koyoos” yaagidosona.

⁸ Yaagin Yesuusi zaaridi, “Taani a gidiyoogaa intteyyo yootaas; simmi intte tana koyiyaabaa gidikko, hageeta yeddite” yaagiis. ⁹ I, “Aawau, neeni tau immidoogeetuppe harai atto, issuwaakka bashshabeikke” giidoogee polettana mala, hegaa giis.

¹⁰ Simoon PHeexiroosau bisoi de7ees; i he bisuwaal shoddinnee qeese ubbatu halaqaa ashkkaraa ushachcha haittaa shocidi, qanxxi yeggiis. He ashkkaraa sunttai Malkkoosa. ¹¹ Yesuusi PHeexiroosa, “Ne bisuwaal shoohuwan zaarada wotta! Ta Aawai taayyo immido burccukkuwaappe taani uyennabaa neeyyo milatii?” yaagiis.

Yesuusi Qeese Ubbatu Halaqaa Haanna Sintti SHiiqiis

¹² SHAalaqai, daro wotaaddaratinne qassi Ai-hudatu halaqati Yesuusa oiqqidi qachchidosona. ¹³ Koiro Yesuusa Haannakko efidosona; aissi gi-ikko, Haanni he laitti qeese ubbatu halaqa gidiya Qayaafa bollo. ¹⁴ “Asa ubbaa gishshau, issi asi haiqqikko lo77o” giidi Aihudata zoridaagee Qayaafa.

*PHeexiroosi Yesuusa Kaddiis
(Maatiyoosa 26:69-70; Marqqaosa 14:66-68;
Luqaasa 22:55-57)*

¹⁵ Simoon PHeexiroosinne hara issi erissiyo ashkkarai Yesuusa kaallidi biidosona. He hara erissiyo ashkkaraa qeese ubbatu halaqai loitti erees; hegee Yesuusaara qeese ubbatu halaqaa

dirssa garssi gelii. ¹⁶ SHin PHeexiroosi ka-reera dirssaa penggen eqqiis. Qeese ubbatu halaqai loitti eriyo hara erissiyo ashkkarai kare kiyidi, penggiyaa naagiya na7eeyyo yootidi, PHeexiroosa dirssa garssi gelissiis. ¹⁷ Penggiyaa naagiya na7iyaa PHeexiroosa, “Neeni ha bitaneer erissiyo ashkkaratuppe issuwaa gidikkikiye?” yaagaasu.

Yaagin PHeexiroosi, “CHii, taani gidikke” yaagiis.

¹⁸ Sa7ai meeggiyo gishshau, ashkkaratinne halaqati xiixintaa tamaa oittidi, bongqidaagaa yuuyi aadhdhi eqqidi ho77oosona; PHeexiroosikka etaara eqqidi, he tamaa ho77ees.

Qeese Ubbatu Halaqai Yesuusa Oichchido Oishaa
(Maatiyoosa 26:59-66; Marqqaosa 14:55-64;
Lugaasa 22:66-71)

¹⁹ Qeese ubbatu halaqai Yesuusa i erissiyo ashkkaratubaanne a timirttiyaabaa oichchiis. ²⁰ Yesuusi zaaridi, “Taani asa ubbau qoncciyan odaas. Taani Aihuda ubbai shiiqyo Aihuda woosa keettaaninne Beeta Maqidasiyan ubba wode tamaarissaas; geeman ainne haasayabeikke. ²¹ Yaatin, neeni tana aissi oichchai? Taani odidoogaa siyida asaa oichcha; he asai taani odidoogaa erees” yaagiis.

²² Yesuusi hegaa giido wode, he sohuwan eqqida wotaaddaratuppe issoi Yesuusa baqqidi, “Qeese ubbatu halaqaa bolli hagaadan zaarai?” yaagiis.

²³ Yesuusi zaaridi, “Taani balabaa haasayidabaa gidikko, hagan de7iya asa ubbau oda; shin taani

tumaa haasayidabaa gidikko, tana aissi baqqai?" yaagiis.

²⁴ Hegaa gishshau, Haanni, qashetti uttida Yesu-usa, qeese ubbatu halaqaa, Qayaafakko yeddiis.

*PHeexiroosi Yesuusa Naa77anttuwaa Kaddiis
(Maatiyoosa 26:71-75; Marqqaosa 14:69-72;
Luqaasa 22:58-62)*

²⁵ PHeexiroosi hegan eqqidi, tamaa ho77ees; harati a, "Neeni ha bitanee erissiyo ashkkaratuppe issuwaa gidikkiyye?" yaagiis.

Yaagin PHeexiroosi, "CHii; taani gidikke" yaagidi kaddiis.

²⁶ Qeese ubbatu halaqaa ashkkaratuppe issoi, PHeexiroosi haittaa qanxxido bitaniyaa dabboi PHeexiroosa, "Taani nena aara daro wogaraa gid-don be7abeikkinaayye?" yaagidi oichchiis.

²⁷ Oichchin PHeexiroosi qassikka kaddiis; so-huwaarakka kuttoi waassi aggiis.

*Yesuusi PHilaaxoosa Sintti SHiiqiis
(Maatiyoosa 27:1-2,11-14; Marqqaosa 15:1-5;
Luqaasa 23:1-5)*

²⁸ Eti Yesuusa Qayaafa sooppe deriyaa haariyaagaa ooso keettaa ekki efidosona. Sa7ai maallado guura; Aihudati Paasikaa bonchchiyo gallassa qumaa maanau, bantta huuphessi tunenna mala, deriyaa haariyaagaa ooso keettaa gelibookkona. ²⁹ Hegaa gishshau, PHilaaxoosi etakko kare kiyidi, "Ha bitaniyaa intte aibin mooteetii?" yaagiis.

³⁰ Yaagin eti, "I iitabaa oottibeennabaa gidiyaakko, nuuni a neekko ehookko" yaagidosona.

³¹ PHilaaxoosi zaaridi etayyo, “Intte a ekki efiidi, intte higgee giyoogaadan, a bolli pirddite” yaagiis.

Yaagin Aihudati, “Oonanne woriyo maati nuuyyo baawa” yaagidosona; ³² hagee hanidoogee Yesuusi ai mala haiquwaa haiqqanaakko erisanau haasayidoogee polettanaassa.

³³ PHilaaxoosi ba ooso keetaa naa⁷⁷anttuwaa gelidi, Yesuusa xeesiis; xeesidi, “Neeni Aihuda kawoo?” yaagidi a oichchiis.

³⁴ Oichchin Yesuusi PHilaaxoosa, “Ha oishaa neeni neeppe oichchaiyye woi hara asi neeyyo tabaa odidee?” yaagiis.

³⁵ PHilaaxoosi zaaridi, “Tana Aihuda asa gai? Ne zaretinne qeesetu halaqati nena tau aatti immidosona; neeni ai oottadii?” yaagiis.

³⁶ Yaagin Yesuusi, “Ta kawotettai ha sa⁷aana gidenna. Ta kawotettai ha sa⁷aana gididaakko, tana Aihudatuyyo aatti immennaadan, ta ashkkarati tau olettana; shin ta kawotettai ha sa⁷aana gidenna” yaagiis.

³⁷ Hegaa gishshau, PHilaaxoosi Yesuusa, “Yaatin, neeni kawooyye?” yaagidi oichchiis.

Yesuusi zaaridi, “Neeni tana kawo gaasa. Taani tumatettaayyo markkattana gishshau yelettaas; qassi hegaa gishshau, ha sa⁷aa yaas. Tumaa bagga gidiya ooninne taani giyoogaa siyees” yaagiis.

³⁸ Yaagin PHilaaxoosi, “Tumatetti aibee?” yaagiis.

PHilaaxoosi hegaa giidoogaappe guyyiyan, Aihudatukko kare kiyidi, “Taani aani ai balanne

demmabeikke. ³⁹ SHin Paasikaa bonchchiyo gallassi, issi asa taani intteyyo qashuwaappe birshshiyo meezeed; taani intteyyo Aihudatu kawuwaa birshshiyoga koyeetii?” yaagiis.

⁴⁰ Eti zaaridi, bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Barbbaana birshshappe attin, a gidenna!” yaagidosona. SHin Barbbaani pangga.

19

*Wotaaddarati Yesuusa Bolli Qilliiccidosona
(Maatiyoosa 27:27-32; Marqoosa 15:15-21)*

¹ Hegaappe guyyiyan, PHilaaxoosi Yesuusa oiqqidi, lissawan garafis. ² Wotaaddarati agunttaappe akiliiliyaa loittidi, a huuphiyan wottidosona; qassi zo7o maayuwaakka a maizzidosona. ³ Akko shiiqidi, “Aihuda kawuwau, shemppo gam77a!” yaagidi a qinxxalliyaa baqqidosona.

⁴ PHilaaxoosi qassikka kare kiyidi Aihudata, “Be7ite, taani aani ai balanne demmabeennaaga intte erana mala, a inttekko kare kessana” yaagiis.

⁵ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi agunttaa akiliiliyaa ba huuphiyan wottidi, zo7o maayuwaa maayidi, kare kiyiis; PHilaaxoosi Aihudata, “Bitaniyaa haga ga be7ite” yaagiis.

⁶ Qeese halaqatinne wotaaddarati a be7ido wode, bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada a kaqqa! Kaqqa!” yaagidosona.

Yaagin PHilaaxoosi eta, “Intte a ekki efiidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqite;

aissi giikko, taani ai balanne demmabeikke” yaagiis.

⁷ Aihudati zaaridi, “Nuuyyo higgee de7ees; nu higgee giyoogaadan, i haiqqanau bessees; aissi giikko, i bana Xoossa Na7aa oottiis” yaagidosona.

⁸ PHilaaxoosi hegaa siyido wode, kaseegaappe keehi yayyiis. ⁹ Qassikka PHilaaxoosi ba ooso keetaa simmi gelidi Yesuusa, “Neeni auppe yaadii?” yaagidi oichchiis; shin Yesuusi ayyo ainne zaaribeenna. ¹⁰ Hegaa gishshau, PHilaaxoosi a, “Tau yootikkii? Nena birshshanau woi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada kaqqanau tau maati de7iyoogaa erikkiyye?” yaagiis.

¹¹ Yaagin Yesuusi, “Xoossai neeyyo bollapte maataa immibeennabaa gidiyaakko, neeyyo ta bolli maati de7enna shin. Hegaa gishshau, tana neeyyo aatti immidaagee aadhdiya nagaraa ootiiis” yaagiis.

*Yesuusa Haiquwau Pirddidosona
(Maatiyoosa 27:15-31; Marqoosa 15:6-20;
Luqaasa 23:13-25)*

¹² PHilaaxoosi hegaa siyido wode, Yesuusa birshshanau oge koyiis; shin Aihudati bantta qaalaaxoqqu oottidi, “Neeni a birshshiyaabaa gidikko, Kawuwaa Qeesaara dabbo gidakka! Bana kawo giya ooninne Qeesaara morkke!” yaagidosona.

¹³ PHilaaxoosi hegaa siyidi, Yesuusa kare kessiis. Yaatidi shuchchaa baasidi kessidossaa giyoosan pirdda oidiyan uttiis; Ibraisxxe qaalan he sohoi gabataa giyoogaa. ¹⁴ He gallassai Paasikaa bonchchiyo gallassau giigissiyo gallassa;

sa7ai usuppun saate heera gidana. PHilaaxoosi Aihudata, “Intte kawuwaa hagaa be7ite!” yaagiis.

¹⁵ Yaagin Aihudati bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Digga! Digga! Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada kaqqa!” yaagidosona.

PHilaaxoosi zaaridi, “Intte kawuwaa taani masqqaliyaa bolli misimaariyan xishada kaqqiyoogaa koyeetii?” yaagidi oichchii.

Oichchin qeese halaqati, “Qeesaarappe hara kawoi nuuyyo baawa!” yaagidosona.

¹⁶ Hegaappe guyyiyaa, eti masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, Yesuusa kaqqana mala, PHilaaxoosi etau aatti immiis.

Yesuusa Kaqqidosona

(*Maatiyoosa* 27:32-44; *Marqqaosa* 15:21-32;
Luqaasa 23:26-43)

Eti Yesuusa oiqqidi, ekki efiidosona. ¹⁷ Yesuusi ba masqqaliyaa tookkidi, Guuggiyaa Sohuwaa giyoosaa biis. “Guuggiyaa Sohuwaa” giyoogee Ibraisxxe qaalan “Golggottaa” giyoogaa. ¹⁸ Eti he sohuwan masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, Yesuusa kaqqidosona; qassi aara hara naa77u asata, issuwaa ya baggaara qassi issuwaa ha baggaara Yesuusa gidduwan wottidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqidosona. ¹⁹ PHilaaxoosi xifatiyaa xaafidi, masqqaliyaa bolli wottiis. I xaafidoogee, “Aihudatu Kawuwaa, Naazireeta Yesuusa” yaagees. ²⁰ Yesuusi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettidosai katamaa matan de7iyo gishshau, daro Aihudati he xifatiyaa nabbabidosona. Xifatee Ibraisxxe

qaalan, Roomaisxxe qaalaaninne Giriike qaalan xaafettiis. ²¹ Hegaa gishshau, Aihuda qees halaqati PHilaaxoosa, “‘Ha bitanee bana Aihuda kawo yaagiis’ gaada xaafappe attin, ‘Aihuda kawo’ gaada xaafoppa” yaagidosona.

²² Yaagin PHilaaxoosi, “Taani xaafidoogaa xaa-farggaas” yaagidi zaariis.

²³ Wotaaddarati masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi, Yesuusa kaqqidoogaappe guyyyian, a maayuwaa ekkidi, oiddu kessi shaakkidosona; issi issi wotaaddaraa issi shaahoi gakkiis. A adussa maayuwaakka ekkidosona; adussa maayoi hashiyaappe doommidi, duge gakkanaassi yeda maayettiyaabaappe attin, qanxxettidi sikettibeenna. ²⁴ Wotaaddarati issoi issuwaa, “Oona gakkanaakko, saamaa yegganaappe attin, maayuwaa peerokko” yaagidosona. Hegee hanidoogee Xoossa maxaaafai, “Ta maayuwaa shaakki ekkidosona; ta adussa maayuwaa saamaa yeggidosona” giyoogee polettanaassa. Hegaa gishshau, wotaaddarati hegaa oottidosona.

²⁵ SHin Yesuusa masqqaliyaa matan a aayyiya, a aayee michchiya, Qaliyoopha machchiya Mairaamanne Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama eqqidosona. ²⁶ Yesuusi ba aayyiyaanne i siiqiyo erissiyo ashkkarai hegan eqqidaageeta be7idi, ba aayyiyo, “Ha mishiree, ne na7aa hagaa be7a!” yaagiis.

²⁷ Hegaappe guyyyian, he erissiyo ashkkaraa, “Ne aayyiyo hanno be7a!” yaagiis. He erissiyo ashkkarai o he saatiyaappe doommidi, ba soo ekki efis.

*Yesuusi Haiqqiis
(Maatiyoosa 27:45-56; Marqqaosa 15:33-41;
Luqaasa 23:44-49)*

²⁸ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ubbabai ha77i polettidoogaa eridi, Xoossa maxaafai giidoogee polettana mala, “Tana saammees” yaagiis.

²⁹ He sohuwan issi xuggaa kumida caala woine eessai de7ees. Eti ispponjjiyaa he woine eessan yeggidi, hiisoophphe giyo mittaa xeeran wottidi, Yesuusa doonaakko shiishshidosona. ³⁰ Yesuusi woine eessaa ganxxi be7idoogaappe guyyiyan, “Polettiis” yaagiis.

Yesuusa Miyyiyaa Tooran Caddidosona

Qassi hegaappe guyyiyan, ba huuphiyaa ziqqi oottidi, ba shemppuwaa immiis.

³¹ He gallassai giigettiyo gallassa gidiyo gishshaunne qassi he Sambbatai daro bonchcho gidiyo gishshau, Sambbatan asatu ahai masqqaliyaa bolli pe7enna mala, kaqettida asatu suiliyaa menttidi, masqqaliyaappe wottana mala, Aihudati PHilaaxoosa woossidosona.

³² Hegaa gishshau, wotaaddarati yiidi, Yesuusaara kaqettida koiro bitaniyaa suiliyaa menttidosona; qassi aara kaqettida naa77antto bitaniyaa suiliyaakka menttidosona. ³³ SHin Yesuusakkoyido wode i haiqqiichchidoogaa be7idi, a suiliyaa menttibookkona. ³⁴ Gidikkonne, wotaaddaratuppe issoi a miyyiyaa tooran caddiis; caddin sohuwaarakka suuttainne haattai goggi bayiis.

³⁵ Intte ammanana mala, hagaa be7idaagee markkattiis; i markkattiyoogeekka tumaa; qassi ba haasayai tuma gidiyoogaa i

erees. ³⁶ Hegee hanidoogee Xoossaa maxaafai, “A meqettatuppe issoinne meqqenna” giidoogee polettanaassa. ³⁷ Qassikka Xoossaa maxaafai harai, “Asai ba caddidoogaa be7ana” yaagees.

*Yesuusi Moogettiis
(Maatiyoosa 27:57-61; Marqqaosa 15:42-47;
Luqaasa 23:50-56)*

³⁸ Hegaappe guyyiyan, Armmaatiyaasa giyo katamaappe yiida Yooseefi Yesuusa ahaa ekki efaanau PHilaaxoosa woossiis; Yooseefi Aihudatuyyo yayyido gishshau, asi erennan Yesuusa kaalliyaagaa.

Yooseefi woossin PHilaaxoosi, “Ekkada efa” yaagiis. Hegaa gishshau, Yooseefi biidi, Yesuusa ahaa ekki efiis. ³⁹ Qassi Niqoodimoosi hegaappe kase Yesusakko qammi yiidaagee, karbbiyaaranne godare uuttaara walahettida oitamanne ichchashu kilo giraame gidiyaagaa keena shittuwaa oiqqi ekkidi, Yooseefaara yiis. ⁴⁰ He naa77u asati Yesuusa ahaa ekkidi, Aihudati ahaa xaaxyo maaraadankka, shittuwaara gattidi, liinuwaa giyo afalan xaaxidosona. ⁴¹ Yesuusi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettido sohuwan daro wogarai de7ees; he wogara giddon shuchchaa wooci kessido biron ooninne moogettibeenna ooratta gonggoloi de7ees. ⁴² He gonggoloi matan de7iyo gishshaunne qassi Aihudati Sambbatau giigettiyo gallassa gidiyo gishshau, Yesuusa yaani wottidosona.

20

*Yesuusi Haiquwaappe Denddiis
(Maatiyoosa 28:1-8; Marqqaosa 16:1-8;
Luqaasa 24:1-12)*

¹ Woggaa gallassi guuran, biron daabidaabiyaagan, Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama Yesuusi moogettido gonggoluwaakko baasu; baada shuchchai he gonggoluwaa doonaappe denddiichchidaagaa be7aasu. ² Simoon PHeexiroosakkonne Yesuusi siiqiyo hinkko erissiyo ashkkaraakko, a woxxaidda baada, “Gonggoluwaappe Godaa ekki efirggidosona; awan a wottidaakkonne nuuni erokko” yaagaasu.

³ Hegaa gishshau, PHeexiroosinne hinkko erissiyo ashkkarai aggidi, gonggoluwaakko biidosona. ⁴ Naa77aikka issippe woxxidosona; shin hinkko erissiyo ashkkarai PHeexiroosappe aadhdhidi kasetidi, he gonggoluwaakko gakkiis. ⁵ He erissiyo ashkkarai hokkidi, liinuwaa giyo afalaa be7iis; shin giddo gelibeenna. ⁶ Simoon PHeexiroosi a kaallidi yiidi, gonggoluwaa giddo geliis. Gelidi liinuwaa giyo afalai hegan de7iyaagaa be7iis; ⁷ qassi Yesuusa huuphiyan xaaxetti uttida afalai he xaaxettidoogaadankka dumma issisan de7iyaagaa be7iis; he afalai dumma de7eesippe attin, liinuwaa giyo afalaara issippe de7enna. ⁸ He wode, kasetidi gonggoluwaakko gakkida hinkko erissiyo ashkkarai geliis. Geli be7idi ammaniis. ⁹ Yesuusi haiquwaappe denddanau bessiyogaaya yootiya Xoossa maxaafaa eti biron

akeekiichchibookkona. ¹⁰ Hegaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati bantta soo simmidi biidosona.

*Yesuusi Magddala Mairaamissi Beettiis
(Maatiyoosa 28:9-10; Marqqaosa 16:9-11)*

¹¹ SHin Mairaama he gonggoluwaa doonan eqqada yeekkausu. Yeekkaidda hokkada gonggoluwaa giddo xeellaasu. ¹² Bootta maayuwaa maayida naa77u kiitanchchati Yesuusa ahai zin77idosan issoi huuphessaara issoi tohossaara uttidaageeta be7aasu. ¹³ Eti o, "Mishiree, aissi yeekkai?" yaagidi oichchidosona.

Oichchin a, "Asati ta Godaa efirrgidosona; eti awan wottidaakkonne taani erikke" yaagaasu.

¹⁴ Hegaa giidoogaappe guyyiyan, guyye simma xeellada, Yesuusi eqqidaagaa be7aasu. SHin i Yesuusa gididoogaa akekabeikku. ¹⁵ Yesuusi o, "Mishiree, aissi yeekkai? Oona koyai?" yaagidi oichchiis.

Mairaama wogaraa naagiyaagaa gaada, "Godau, neeni ekkidabaa gidikko, a awan wottidaakko, tau yootarkkii; taani a ekka efaana" yaa-gaasu.

¹⁶ Yesuusi o, "Mairaamee" yaagiis.

A akko simmada, Ibraisxxe qaalan "Rabunii" yaagaasu; hegaa birshshettai "Tamaarissiyaagoo" giyoogaa.

¹⁷ Yesuusi o, "Taani biron ta Aawaakkko babeenna gishshau, tana bochchoppa; shin ta ishanttukko baada, 'Taani ta Aawaakkonne intte Aawaakkko, ta Xoossaakkonne intte Xoossaakkko, pude bais giis' gaada etau oda" yaagiis.

¹⁸ Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama Godaa be7idoogaanne iyyo i hegaa odidoogaa baada erissiyo ashkkaratuyyo odaasu.

*Yesuusi Ba Erissiyo Ashkkaratussi Beettiis
(Maatiyoosa 28:16-20; Marqqaosa 16:14-18;
Luqaasa 24:36-49)*

¹⁹ He Woggaa gallassi omarssi, erissiyo ashkkarati Aihudatuyyo yayyido gishshau, kariyaa koridi, shiiqi uttidaashin, Yesuusi yiidi, eta gidduwan eqqidi, “Sarotettai intteyyo gido” yaagiis. ²⁰ Hegaa giidoogaappe guyyiyan, ba kushiyaanne ba miyyiyan eta bessiis; erissiyo ashkkarati Godaa be7ido wode keehi ufaittidosona. ²¹ Yesuusi naa77antuwaakka etau, “Sarotettai intteyyo gido; ta Aawai tana kiittidoogaadan, taanikka inttena kiittais” yaagiis. ²² Hegaa giidoogaappe guyyiyan, eta bolli ufu giidi shemppiis; qassi, “Geeshsha Ayyaanaa ekkite. ²³ Intte atto giido asaa nagarai atto geetettana; intte atto geennaageetu nagarai atto geetettenna” yaagiis.

Yesuusanne Toomaasa

²⁴ SHin tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issoi, Mentte giyo Toomaasi, Yesuusi yiido wode etaara de7enna. ²⁵ Hegaa gishshau, hinkko erissiyo ashkkarati Toomaasau, “Nuuni Godaa be7ida!” yaagidosona.

SHin Toomaasi etau, “Misimaariyan i cadettido a kushiyaa de7iya malaataa be7ennaaninne he malaataa ta biradhdhiyan bochchennan, qassi ta kushiyaa a miyyiyan yedda be7ennan taani ammanikke” yaagiis.

26 Saaminttappe guyyiyan, Yesuusi erissiyo ashkkarati qassikka sooni shiiqi uttidosona; Toomaasikka etaara de7ees. Karee koretti uttidaashin, Yesuusi yiidi, eta gidduwan eqqiis; eqqidi, “Sarotettai intteyyo gido” yaagiis.

27 Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Toomaasa, “Ne kushiyaa haa ehaada, ta kushiyaa be7a, qassi ne kushiyaa haa ehaada, ta miyyiyan yedda be7a, neeni ammaniyaagaa gidanaappe attin, ammanennaagaa gidoppa!” yaagiis.

28 Toomaasi zaaridi, “Ta Godau, ta Xoossau!” yaagiis.

29 Yaagin Yesuusi, “Neeni tana be7ido gishshau ammanadasa; be7ennan ammanidaageeti anjet-tidaageeta” yaagiis.

Ha Maxaafaa Halchchuwaa

30 Yesuusi ha maxaafan xaafettibeenna hara daro malaatata ba erissiyo ashkkaratu sinttan oottiis. **31** SHin Yesuusi i Kiristtoosa, Xoos-saa Na7aa gidiyoogaa intte ammanana malanne, qassi a ammanidi a sunttan de7uwaa intte dem-mana mala, hagee xaafettiis.

21

Yesuusi Laappun Erissiyo Ashkkaratussi Beet-tiis

1 Hegaappe guyyiyan, Yesuusi Xibiriyaadoosa giyo abbaa lanqqiyan ba erissiyo ashkkaratuyyo naa77anttuwaa beettiis. I etau hagaadan beettiis.
2 Simoon PHeexiroosinne mentte giyo Toomaasi, Qaana Galiilappe yiida Naatinaa7eeli, Zabddiy-oosa naatinne Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe hara naa77ati issippe de7oosona.

³ Simoon PHeexiroosi etau, “Taani mole oiqqanau bais” yaagiis.

Yaagin eti, “Nuunikka nenaara baana” yaagidi, kiyidi wolwoluwaa giddo gelidosona; shin eti he gallassi qammi mole ainne oiqqibookkona.

⁴ Maallado wonttaara awai kiyanaappe kase, Yesuusi abbaa gaxan eqqiis; shin erissiyo ashkkarati Yesuusa gididoogaa eribookkona.

⁵ Yesuusi eta, “Naatoo, mole oiqqibekketiyye?” yaagiis.

Yaagin eti zaaridi, “Ainne oiqqibookko” yaagidosona.

⁶ I zaaridi, “Intte gitayaa wolwoluwaappe ushachcha baggakko yeggite; amaridaaga intte oiqqana” yaagiis. Hegaa gishshau, gitayaa ushachcha baggakko yeggin, molee darido gishshau, goochchi kessanaagee eta xooniis.

⁷ Yesuusi siiqyo ashkkarai PHeexiroosa, “Hagee Godaattennee!” yaagiis. Simooni PHeexiroosi Godaa i gididoogaa siyido wode, kallo de7iyo gishshau, ba maayuwaa maayidi, abbaa giddo guppi geliis. ⁸ SHin hinkko erissiyo ashkkarati molee kumi uttido gitayaa goochchiiddi, wolwoluwan abbaappe gaxi kiyidosona; eti abbaappe naa77u xetut wara keenaa haakkidi de7oosonappe attin, keehi haakkidi de7okkona. ⁹ Eti abbaappe gaxi kiyido wode, xiixinttaa bonqquwan molee de7iyaagaanne oittaa be7idosona.

¹⁰ Yesuusi eta, “Ha77i intte oiqqido molinyaappe amaridaagaa hammite” yaagiis.

¹¹ Simoon PHeexiroosi wolwoluwan gelidi, xee-tanne ishatamanne heezzu wogga moleti kumi

uttido gitiyaa goochchidi, abbaappe gaxi kessiis; molee hegaa keena daro gidinkka gitee daaket-tibeenna.

¹² Yesuusi eta, “Haa yiidi, qan77iyaa qan77ite” yaagiis. Erissiyo ashkkaratuppe issoinne, “Neeni oonee?” giidi a oichchanau xalibeenна; aissi gi-ikko, Godaa i gididoogaa eti eridosona. ¹³ Yesuusi yiidi, oittaa ekkidi, etau immiis; moliyaakkа hegaadan immiis.

¹⁴ Yesuusi haiquwaappe denddidoogaappe guyyiyan, ba erissiyo ashkkaratuyyo beettishin hagee heezzantto.

Yesuusanne PHeexiroosa

¹⁵ Eti qumaa miidoogaappe guyyiyan, Yesuusi Simoon PHeexiroosa, “Yoona na7au Simoonaa, tana hageetuppe aattada siiqai?” yaagiis.

Simoon PHeexiroosi, “Ee Godau, taani nena dosiyoogaa neeni eraasa” yaagiis.

Yesuusi a, “Ta dorssa marata heemma” yaagiis.

¹⁶ Yesuusi qassikka, “Yoona na7au Simoonaa, tana siiqai?” yaagiis.

Simoon PHeexiroosi, “Ee Godau, taani nena dosiyoogaa neeni eraasa” yaagiis.

Yaagin Yesuusi, “Ta dorssata heemma” yaagiis.

¹⁷ Yesuusi heezzantuwaа, “Yoona na7au Simoonaa, tana dosai?” yaagiis.

Yesuusi heezzantuwaа Simoon PHeexiroosa, “Tana dosai?” yaagidi oichchido gishshau, PHeexiroosi azzanidi, “Godau, neeni ubbabaa eraasa; taani nena dosiyoogaa neeni eraasa” yaagiis.

Yaagin Yesuusi, “Ta dorssata heemma. ¹⁸ Taani neeyyo tumaa odais; neeni wodallatettan de7iyo wode, ne xeessan qabattuwaa nerkka

gixxada, neeni koyidosaa baasa. SHin cimidoogaappe guyyiyan, ne kushiyyaa micca bessaasa. Nena hara urai gixissees; neeni dosennasaakka efees” yaagiis. ¹⁹ Yesuusi hegaa PHeexiroosi ai mala haiquwaa haiqqidi, Xoossaa bonchchissanaakkonne erissanau giis; qassi hegaa giidoogaappe guyyiyan, Yesuusi PHeexiroosa, “Tana kaalla” yaagiis.

Yesuusanne Hankko Erissiyo Ashkkaraa

²⁰ PHeexiroosi guyye simmidi, Yesuusi siiqiyo erissiyo ashkkarai baappe guyyeera yiyaagaa be7iis; he erissiyo ashkkarai, kahuwaa miyoosan Yesuusakko shiiqidi a, “Godau, nena aatti immanai oonee?” yaagidaagaa. ²¹ PHeexiroosi he erissiyo ashkkaraa be7idi Yesuusa, “Godau, ha bitanee qassi waananee?” yaagiis.

²² Yaagin Yesuusi a, “Taani yaana gakkanaassi i de7ana mala taani koyikko, hegee nena ai metii? Neeni tana kaalla” yaagiis.

²³ Hegaa gishshau, he erissiyo ashkkarai haiqqenna giyo haasayai ishanttu ubbaakkko gakkiis; shin Yesuusi, “Taani yaana gakkanaassi, i de7ana mala, taani koyikko, nena ai metii?” giidoogaappe attin, “Haiqqenna” gibeenna.

²⁴ He yohuwaabaa markkattidaageenne qassi hegaa xaafidaagee he erissiyo ashkkaraa; a markkatettai tuma gidiyoogaa nuuni eroos.

²⁵ Yesuusi oottido hara darobaikka de7ees; ubbabai huuphiyan huuphiyan xaafettiyaakko, xaafettiya maxaabatuyyo ha mule sa7ai gidan-abaa taayyo milatenna.

**Wolaytta Bible
Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of
Ethiopia**

copyright © 2004 SIM

® Faith Comes by Hearing

Language: Wolaytta

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

6baa8af2-99d9-51d5-a40a-ff54bdb9b793